

NARODOWY BANK POLSKI

NBP

SPRAWOZDANIE FINANSOWE
NARODOWEGO BANKU POLSKIEGO

na dzień 31 grudnia 2010 r.

INFORMACJA DODATKOWA
DANE OGÓLNE

Warszawa, marzec 2011 r.

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE.....	4
1.1.	PODSTAWA PRAWNA, PRZEDMIOT DZIAŁANIA I ORGANY NBP	4
1.2.	WSPÓLPRACA NBP Z INSTYTUCJAMI MIĘDZYNARODOWYMI	7
1.3.	OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI.....	7
1.3.1.	PODSTAWA PRAWNA PROWADZENIA KSIĄG RACHUNKOWYCH NBP	7
1.3.2.	PODSTAWOWE ZASADY RACHUNKOWOŚCI NBP	8
1.3.3.	ZASADY UJMOWANIA I WYCENY SKŁADNIKÓW SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO NBP	11
1.4.	INFORMACJE O ZNACZĄCYCH ZDARZENIACH, JAKIE NASTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM A NIEUWZGLĘDNIONYCH W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM NBP	27
1.5.	BIEGŁY REWIDENT I SPOSÓB JEGO WYBORU.....	29
1.6.	INFORMACJE O SPRAWOZDANIU FINANSOWYM NBP ZA 2009 ROK.....	29
1.7.	INNE ZAGADNIENIA MAJĄCE WPŁYW NA PRAWIDŁOWE ZROZUMIENIE SYTUACJI MAJĄTKOWEJ I FINANSOWEJ NBP	29
2.	INFORMACJE OGÓLNE.....	34
2.1.	ZMIANY ZASAD RACHUNKOWOŚCI W ROKU OBROTOWYM 2010	34
2.2.	SPOSÓB ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W NBP	35
2.2.1.	RYZYSKO FINANSOWE.....	35
2.2.1.1.	<i>RYZYSKO KREDYTOWE .....</i>	<i>36</i>
2.2.1.2.	<i>RYZYSKO PŁYNNOŚCI .....</i>	<i>38</i>
2.2.1.3.	<i>RYZYSKO STOPY PROCENTOWEJ.....</i>	<i>39</i>
2.2.1.4.	<i>RYZYSKO KURSOWE.....</i>	<i>40</i>
2.2.2.	RYZYSKO OPERACYJNE.....	41
2.3.	ZMIANY W POZYCJACH BILANSU	44
2.3.1.	AKTYWA	47
2.3.1.1.	<i>ZŁOTO I NALEŻNOŚCI W ZŁOCIE ODPOWIADAJĄCYM MIĘDZYNARODOWYM STANDARDOM CZYSTOŚCI.....</i>	<i>50</i>
2.3.1.2.	<i>NALEŻNOŚCI OD NIEREZYDENTÓW W WALUTACH OBCYCH .....</i>	<i>50</i>
2.3.1.3.	<i>NALEŻNOŚCI OD REZYDENTÓW W WALUTACH OBCYCH .....</i>	<i>51</i>
2.3.1.4.	<i>NALEŻNOŚCI OD KRAJOWYCH POZOSTAŁYCH MONETARNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH W WALUCIE KRAJOWEJ Z TYTUŁU OPERACJI POLITYKI PIENIĘŻNEJ.....</i>	<i>51</i>
2.3.1.5.	<i>POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI OD KRAJOWYCH POZOSTAŁYCH MONETARNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH W WALUCIE KRAJOWEJ.....</i>	<i>52</i>
2.3.1.6.	<i>POZOSTAŁE AKTYWA .....</i>	<i>53</i>
2.3.2.	PASYWA	54
2.3.2.1.	<i>PIENIĄDZ W OBIEGU .....</i>	<i>57</i>
2.3.2.2.	<i>ZOBOWIĄZANIA WOBEC KRAJOWYCH POZOSTAŁYCH MONETARNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH W WALUCIE KRAJOWEJ Z TYTUŁU OPERACJI POLITYKI PIENIĘŻNEJ .....</i>	<i>58</i>
2.3.2.3.	<i>POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA WOBEC KRAJOWYCH POZOSTAŁYCH MONETARNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH W WALUCIE KRAJOWEJ.....</i>	<i>58</i>
2.3.2.4.	<i>ZOBOWIĄZANIA WOBEC INNYCH REZYDENTÓW W WALUCIE KRAJOWEJ .....</i>	<i>59</i>

2.3.2.5.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC NIEREZYDENTÓW W WALUCIE KRAJOWEJ.....	59
2.3.2.6.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC REZYDENTÓW W WALUTACH OBCYCH.....	60
2.3.2.7.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC NIEREZYDENTÓW W WALUTACH OBCYCH.....	60
2.3.2.8.	ZOBOWIĄZANIA WOBEC MFW.....	61
2.3.2.9.	POZOSTAŁE PASYWA	61
2.3.2.10.	REZERWY NA PRZYSZŁE ZOBOWIĄZANIA.....	62
2.3.2.11.	RÓŻNICE Z WYCENY	62
2.3.2.12.	FUNDUSZE I REZERWY	63
2.3.2.13.	WYNIK FINANSOWY.....	63
2.3.3.	POZYCJE POZABILANSOWE	64
2.4.	ZMIANY W POZYCJACH RACHUNKU ZYSKÓW I STRAT NBP	65

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna, przedmiot działania i organy NBP

Zgodnie z art. 227 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Narodowy Bank Polski, zwany dalej „NBP”, jest centralnym bankiem państwa. Przysługuje mu wyłączne prawo emisji pieniądza oraz ustalania i realizowania polityki pieniężnej. NBP odpowiada za wartość polskiego pieniądza.

NBP posiada osobowość prawną i nie podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorstw państwowych. NBP prowadzi działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, a jego siedzibą jest Warszawa. Rolę, funkcje oraz zadania NBP określają:

- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2, z późniejszymi zmianami), zwana dalej „ustawą o NBP”,
- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późniejszymi zmianami),
- regulacje europejskie (Traktat Akcesyjny, Traktat o Unii Europejskiej, Statut Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego).

Podstawowym celem działalności NBP jest utrzymanie stabilnego poziomu cen, przy jednoczesnym wspieraniu polityki gospodarczej Rządu, o ile nie ogranicza to podstawowego celu NBP. Do zadań NBP należy także:

- organizowanie rozliczeń pieniężnych;
- prowadzenie gospodarki rezerwami dewizowymi;
- prowadzenie działalności dewizowej w granicach określonych ustawami;
- prowadzenie bankowej obsługi budżetu państwa;
- regulowanie płynności banków oraz ich refinansowanie;
- kształtowanie warunków niezbędnych dla rozwoju systemu bankowego;
- działanie na rzecz stabilności krajowego systemu finansowego¹;
- opracowywanie statystyki pieniężnej i bankowej, bilansu płatniczego oraz międzynarodowej pozycji inwestycyjnej;
- wykonywanie innych zadań określonych ustawami.

---

¹ Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 listopada 2008 r. o Komitecie Stabilności Finansowej (Dz. U. Nr 209, poz. 1317) przez „krajowy system finansowy” rozumie się ogół podmiotów podlegających nadzorowi na podstawie ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. Nr 157, poz. 1119, z późniejszymi zmianami).

Zgodnie z Konstytucją RP oraz ustawą o NBP, organami NBP są:

- 1) Prezes Narodowego Banku Polskiego,
- 2) Rada Polityki Pieniężnej,
- 3) Zarząd Narodowego Banku Polskiego.

Skład osobowy organów NBP:

1) **Prezes NBP**

Marek Belka - powołany na wniosek Marszałka Sejmu wykonującego obowiązki Prezydenta RP przez Sejm RP w dniu 10 czerwca 2010 r. na okres 6 lat. Rozpoczęcie kadencji nastąpiło w dniu 11 czerwca 2010 r.

Zastąpił zmarłego tragicznie Sławomira Stanisława Skrzypka, którego kadencja wygasła w dniu 10 kwietnia 2010 r.

W okresie od dnia 10 kwietnia 2010 r. do 11 czerwca 2010 r. obowiązki Prezesa NBP pełnił Piotr Wiesiołek Wiceprezes NBP - Pierwszy Zastępca Prezesa NBP.

2) **Rada Polityki Pieniężnej**, zwana dalej „RPP”:

Przewodniczący RPP, Prezes NBP

Marek Belka

Członkowie RPP, powołani na sześcioletnią, nieodnawialną kadencję:

Andrzej Bratkowski	rozpoczęcie kadencji z dniem 10 stycznia 2010 r.,
Elżbieta Chojna-Duch	rozpoczęcie kadencji z dniem 10 stycznia 2010 r.,
Zyta Gilowska	rozpoczęcie kadencji z dniem 19 lutego 2010 r.,
Adam Glapiński	rozpoczęcie kadencji z dniem 19 lutego 2010 r.,
Jerzy Hausner	rozpoczęcie kadencji z dniem 24 stycznia 2010 r.,
Andrzej Kaźmierczak	rozpoczęcie kadencji z dniem 19 lutego 2010 r.,
Andrzej Rzońca	rozpoczęcie kadencji z dniem 24 stycznia 2010 r.,
Jan Winiecki	rozpoczęcie kadencji z dniem 24 stycznia 2010 r.,
Anna Zielińska-Głębocka	rozpoczęcie kadencji z dniem 9 lutego 2010 r.

Członkowie RPP, poprzedniej kadencji:

Jan Czekaj	zakończenie kadencji z dniem 9 stycznia 2010 r.,
Dariusz Filar	zakończenie kadencji z dniem 18 lutego 2010 r.,
Stanisław Nieckarz	zakończenie kadencji z dniem 7 lutego 2010 r.,
Marian Noga	zakończenie kadencji z dniem 23 stycznia 2010 r.,
Stanisław Owsiak	zakończenie kadencji z dniem 23 stycznia 2010 r.,
Mirosław Pietrewicz	zakończenie kadencji z dniem 9 stycznia 2010 r.,
Andrzej Sławiński	zakończenie kadencji z dniem 18 lutego 2010 r.,
Halina Wasilewska-Trenkner	zakończenie kadencji z dniem 23 stycznia 2010 r.,
Andrzej Wojtyna	zakończenie kadencji z dniem 18 lutego 2010 r.

3) **Zarząd NBP:**

Przewodniczący Zarządu, Prezes NBP

Marek Belka

Pierwszy Zastępca Prezesa NBP

Piotr Wiesiołek   powołany przez Prezydenta RP z dniem 6 marca 2008 r.

Wiceprezes NBP

Witold Koziński   powołany przez Prezydenta RP z dniem 24 października 2008 r.

Członkowie Zarządu NBP:

Eugeniusz Gatnar	powołany przez Prezydenta RP z dniem 25 marca 2010 r.,
Zbigniew Hockuba	powołany przez Prezydenta RP z dniem 2 listopada 2007 r.,
Andrzej Raczko	powołany przez Prezydenta RP z dniem 7 września 2010 r.,
Jakub Skiba	powołany przez Prezydenta RP z dniem 2 listopada 2007 r.,
Zdzisław Sokal	powołany przez Prezydenta RP z dniem 13 marca 2007 r.,
Małgorzata Zaleska	powołana przez Prezydenta RP z dniem 3 sierpnia 2009 r.

Członkowie Zarządu NBP są powoływani na okres 6 lat.

Z dniem 25 marca 2010 r. zakończyła się kadencja członka Zarządu NBP Jerzego Stopyry.

1.2. Współpraca NBP z instytucjami międzynarodowymi

Na mocy art. 5 ustawy o NBP, NBP może być członkiem międzynarodowych instytucji finansowych i bankowych oraz pokrywać ze środków własnych wydatki związane z członkostwem w tych instytucjach. Ponadto, zgodnie z art. 11 ust. 3 ustawy o NBP, Prezes NBP reprezentuje interesy Rzeczypospolitej Polskiej w międzynarodowych instytucjach bankowych oraz, o ile Rada Ministrów nie postanowi inaczej, w międzynarodowych instytucjach finansowych. Współpraca NBP z międzynarodowymi instytucjami finansowymi i bankowymi jest związana zarówno z realizacją zadań, wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej (udział w pracach w ramach Europejskiego Systemu Banków Centralnych), jak też z członkostwem Polski w innych organizacjach i instytucjach gospodarczych i finansowych.

Do instytucji międzynarodowych, z którymi obecnie współpracuje NBP, należą w szczególności:

- 1) Europejski Bank Centralny,
- 2) Bank Rozrachunków Międzynarodowych w Bazylei,
- 3) Międzynarodowy Fundusz Walutowy,
- 4) Grupa Banku Światowego,
- 5) Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju,
- 6) Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju,
- 7) Międzynarodowy Bank Współpracy Gospodarczej,
- 8) Komitet Europejskich Nadzorców Bankowych.

1.3. Opis przyjętych zasad rachunkowości

1.3.1. Podstawa prawna prowadzenia ksiąg rachunkowych NBP

Sprawozdanie finansowe NBP zostało sporządzone na podstawie ksiąg rachunkowych, prowadzonych zgodnie z przepisami:

- ustawy o NBP,
- uchwały nr 16/2003 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie zasad rachunkowości, układu aktywów i pasywów bilansu oraz rachunku zysków i strat Narodowego Banku Polskiego (Dz. Urz. NBP z 2003 r. Nr 22, poz. 38, z późniejszymi zmianami), zwanej dalej „uchwałą nr 16/2003”,

- uchwały nr 63/2008 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 11 grudnia 2008 r. w sprawie sposobu wykonywania zadań z zakresu rachunkowości w Narodowym Banku Polskim, z późniejszymi zmianami, wraz z załącznikiem „Plan Kont NBP”,
- uchwały nr 12/2010 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 14 grudnia 2010 r. w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w Narodowym Banku Polskim (Dz. Urz. NBP z 2010 r. Nr 17, poz. 19), zwanej dalej „uchwałą nr 12/2010”,
- uchwały nr 29/2007 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 25 października 2007 r. w sprawie gospodarki składnikami majątku trwałego w Narodowym Banku Polskim, z późniejszymi zmianami, zwanej dalej „uchwałą nr 29/2007”.

1.3.2. Podstawowe zasady rachunkowości NBP

Zgodnie z art. 67 ustawy o NBP, zasady rachunkowości NBP powinny odpowiadać standardom stosowanym w Europejskim Systemie Banków Centralnych.

Rok obrotowy w NBP trwa od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia. Dniem bilansowym jest dzień 31 grudnia.

Zasada wiernego i rzetelnego obrazu

NBP stosuje zasady rachunkowości w sposób zapewniający rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego, zgodnie z istotą i ekonomicznym znaczeniem zdarzeń gospodarczych.

Zasada kontynuacji działania

Zgodnie z art. 58 ustawy o NBP, nie można ogłosić upadłości NBP.

Zasada ostrożności

Wyceny aktywów i pasywów oraz zaliczania przychodów do wyniku finansowego dokonuje się w sposób ostrożny. Zgodnie z tą zasadą niezrealizowane przychody nie są ujmowane w rachunku zysków i strat jako przychody, lecz wykazywane po stronie pasywów bilansu, jako różnice z wyceny. Natomiast koszty niezrealizowane są ujmowane w dniu bilansowym w rachunku zysków i strat jako koszty. Nie kompensuje się kosztów niezrealizowanych poniesionych na danym zasobie dłużnych papierów wartościowych, waluty obcej, złota z przychodami niezrealizowanymi osiągniętymi na innym zasobie dłużnych papierów wartościowych, waluty obcej, złota.

Zasada istotności

W NBP można stosować uproszczony sposób grupowania operacji gospodarczych na kontach, wyceny aktywów i zobowiązań, ujmowania przychodów i kosztów, o ile nie wpływa to negatywnie na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej oraz nie wpływa w istotny sposób na wynik finansowy.

Zasada porównywalności

Zasady rachunkowości stosuje się w sposób ciągły, dokonując w kolejnych latach obrotowych jednakowego grupowania operacji gospodarczych na kontach, wyceny aktywów, wyceny zobowiązań, ustalania wyniku finansowego i sporządzania sprawozdań finansowych tak, aby za kolejne lata informacje z nich wynikające były porównywalne. Wykazane w księgach rachunkowych na koniec roku stany aktywów i pasywów ujmuje się w tej samej wysokości w księgach rachunkowych otwartych na następny rok obrotowy.

Zasada memoriału/Podejście ekonomiczne

W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmuje się wszystkie zdarzenia gospodarcze, które wystąpiły w danym roku obrotowym:

- waluty obce i złoto odpowiadające międzynarodowym standardom czystości zakupione lub sprzedane w transakcji bieżącej lub terminowej oraz dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji terminowej, ujmuje się w dniu zawarcia umowy,
- dłużne papiery wartościowe zakupione lub sprzedane w transakcji bieżącej oraz środki pieniężne przyjęte lub złożone przez NBP z tytułem zwrotnym, ujmuje się w dniu rozliczenia,
- odsetki, dyskonto i premie od aktywów i zobowiązań oraz instrumentów pozabilansowych zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego.²

---

² Z wyjątkiem odsetek od środków pieniężnych utrzymywanych na rachunkach nostro, odsetek do zapłaty z tytułu rezerwy obowiązkowej (dzień zapłaty odsetek) oraz odsetek od aktywów i zobowiązań związanych z gospodarką własną (na koniec okresu sprawozdawczego, nie później niż na koniec miesiąca).

Zdarzenia następujące po dacie bilansu

W bilansie oraz rachunku zysków i strat uwzględnia się zdarzenia, o których informacje otrzymano po dniu bilansowym, a przed zatwierdzeniem rocznego sprawozdania finansowego, jeżeli mają istotny wpływ na ich treść.

Zasady ujmowania aktywów, zobowiązań, przychodów i kosztów

Aktywa i zobowiązania, przychody i koszty, ujmuje się w księgach rachunkowych, gdy:

- jest prawdopodobne, że wszelkie przyszłe korzyści ekonomiczne wpłyną albo zobowiązania zostaną uregulowane,
- ryzyka lub korzyści, związane ze składnikiem aktywów lub zobowiązań, zostały na NBP przeniesione,
- wartość składnika aktywów lub zobowiązania oraz przychodu lub kosztu może być określona w sposób wiarygodny.

Do wyniku finansowego roku obrotowego zalicza się wszystkie przychody oraz koszty, dotyczące danego roku obrotowego, kierując się regułami:

- niezaliczania do wyniku finansowego przychodów niezrealizowanych,³
- zaliczania do wyniku finansowego na dzień bilansowy kosztów niezrealizowanych⁴,
- ujmowania w aktywach lub pasywach kosztów lub przychodów, dotyczących przyszłych okresów.

Zagadnienia nieuregulowane w przepisach z zakresu rachunkowości, NBP rozwiązuje z uwzględnieniem obowiązujących na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego:

- przepisów innych aktów prawnych organów NBP,
- wytycznych Europejskiego Banku Centralnego (EBC) w sprawie ram prawnych rachunkowości i sprawozdawczości finansowej w Europejskim Systemie Banków Centralnych, zwanych dalej „wytyczne EBC”,
- raportów i decyzji, działającego w strukturze EBC, Komitetu ds. Rachunkowości i Dochodu Pieniężnego (Accounting and Monetary Income Committee - AMICO),
- prac przygotowawczych do wytycznych EBC,

---

³ Z wyjątkiem przychodów z tytułu zmniejszenia rachunku rewaluacyjnego złota.

⁴ Wyjątkiem są koszty niezrealizowane od dłużnych papierów wartościowych, niezakwalifikowanych jako utrzymywane do terminu wymagalności, które są zaliczane do wyniku finansowego w dniu przeklasyfikowania tych papierów do zasobu dłużnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu wymagalności.

- praktyk stosowanych w innych bankach centralnych Europejskiego Systemu Banków Centralnych
  - międzynarodowych standardów rachunkowości,
- mając na celu osiągnięcie rzetelności i prawidłowości sprawozdania finansowego.

1.3.3. Zasady ujmowania i wyceny składników sprawozdania finansowego NBP

W kolejnych tabelach zaprezentowano zasady:

- 1) wyceny aktywów i pasywów NBP na dzień ujęcia w księgach oraz na dzień bilansowy,
- 2) ujmowania podstawowych przychodów i kosztów,
- 3) wyceny pozycji pozabilansowych na dzień ujęcia w księgach oraz na dzień bilansowy.

Tabela 1

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
AKTYWA			
zapas złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości	według ceny zakupu złota przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu złota</i>	według średniej ceny rynkowej złota, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego, obowiązującego na dzień bilansowy	A1
należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	według średniej ceny rynkowej złota ustalonej na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu złota</i>	według średniej ceny rynkowej złota, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego dolara amerykańskiego, obowiązującego na dzień bilansowy	A1
zapasy banknotów i monet zagranicznych	<ul style="list-style-type: none"> • zakupione za walutę krajową - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie lub określonego odrębnym przepisem • zakupione za tę samą walutę obcą - według wartości nominalnej 	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
	<p>przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego</p> <p><i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i></p>		
SDR w ramach transzy rezerwowej*	<ul style="list-style-type: none"> • zakupione za walutę krajową - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie • zakupione za inną walutę obcą - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego waluty obcej kwotowanej • pozostałe zwiększenia/ zmniejszenia SDR w ramach transzy rezerwowej - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie <p><i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i></p>	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2
rachunki bieżące w MFW	<p>według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych</p> <p><i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i></p>	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2
rachunki bieżące w walutach obcych	<ul style="list-style-type: none"> • środki pozyskane z tytułu operacji zakupu waluty obcej za walutę krajową - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie lub określonego odrębnym przepisem • środki pozyskane z tytułu operacji zakupu waluty obcej za inną walutę obcą - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego waluty obcej kwotowanej • pozostałe zwiększenia/zmniejszenia rachunków bieżących w walutach 	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
	<p>obcych - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego, albo według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych</p> <p><i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i></p>		
rachunki lokat terminowych w walutach obcych	<p>według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych</p> <p><i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i></p>	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3
lokaty (pożyczki udzielone) w walutach obcych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	<p>według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych</p> <p>zakupione w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmieniają stanu papierów wartościowych, nie podlegają wycenie, i nie zalicza się do wyniku finansowego przychodów i kosztów, wynikających z tych papierów</p> <p><i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i></p>	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
dłużne papiery wartościowe w walutach obcych	według ceny zakupu, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych jeżeli dłużny papier wartościowy zakupiono z kuponem, wartość zakupionych odsetek z tytułu kuponu ujmuje się w księgach rachunkowych oddzielnie od wartości dłużnego papieru wartościowego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	<ul style="list-style-type: none"> • niezakwalifikowane jako utrzymywane do terminu wymagalności notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy • utrzymywane do terminu wymagalności notowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu skorygowanej o rozliczone dyskonto/ premię z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości**, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy <p>dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie wycenia się łącznie dla całego zasobu</p> <ul style="list-style-type: none"> • nienotowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu skorygowanej o rozliczone dyskonto/ premię, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości**, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy 	A2 A3
kredyty i pożyczki udzielone w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości, ** przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
inne należności w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości** przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A2 A3 A10
kredyty i pożyczki udzielone w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości**	A4 A5 A6 A10
inne należności w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości**	A4 A6 A8 A10
lokaty (pożyczki udzielone) w walucie krajowej z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	według wartości nominalnej zakupione w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmieniają stanu papierów wartościowych, nie podlegają wycenie, i nie zalicza się do wyniku finansowego przychodów i kosztów, wynikających z tych papierów	w kwocie wymagającej zapłaty	A5
dłużne papiery wartościowe w walucie krajowej	według ceny zakupu jeżeli dłużny papier wartościowy zakupiono z kuponem, wartość zakupionych odsetek z tytułu kuponu ujmuje się w księgach rachunkowych oddzielnie od wartości dłużnego papieru wartościowego	<ul style="list-style-type: none"> • notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej • utrzymywane do terminu wymagalności notowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu skorygowanej o rozliczone dyskonto/ premię z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości** dłużne papiery wartościowe o tym samym kodzie wycenia się łącznie dla całego zasobu <ul style="list-style-type: none"> • nienotowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu skorygowanej o rozliczone dyskonto/ premię, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości** 	A7 A10
pozycje w trakcie rozliczenia w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A9

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
pozycje w trakcie rozliczenia w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	A9
środki trwałe / wartości niematerialne i prawne	według wartości początkowej, rozumianej jako cena zakupu powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem oraz przystosowaniem składnika do stanu zdatnego do używania lub koszt wytworzenia środka trwałego, obejmujący koszty poniesione w czasie od dnia rozpoczęcia ponoszenia nakładów na środek trwały do dnia przyjęcia środka trwałego do używania	według wartości początkowej, pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne i odpis z tytułu utraty wartości**	A10
nakłady na środki trwałe / wartości niematerialne i prawne	według ceny zakupu lub kosztów wytworzenia	w wysokości ogółu wydatków, pozostających w bezpośrednim związku z wytworzeniem, ulepszeniem środka trwałego już używanego w NBP oraz z przystosowaniem nabytego środka trwałego/wartości niematerialnej i prawnej do potrzeb NBP lub do stanu używalności, pomniejszonych o odpis z tytułu utraty wartości**	A10
akcje w walutach obcych	według ceny zakupu przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	<ul style="list-style-type: none"> • notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej z dnia bilansowego, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy • nienotowane na aktywnym rynku - według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości**, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy 	A10
akcje w walucie krajowej	według ceny zakupu	<ul style="list-style-type: none"> • notowane na aktywnym rynku - według średniej ceny rynkowej z dnia bilansowego • nienotowane na aktywnym 	A10

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
		ryнку - według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości**	
udziały w walutach obcych	według ceny zakupu przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości.** przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A10
udziały w walucie krajowej	według ceny zakupu	według ceny zakupu, z pomniejszeniem o odpis z tytułu utraty wartości**	A10
różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	według wartości nominalnej w kwocie różnicy między wartością pozabilansowych transakcji bieżących i terminowych obliczoną według ceny rynkowej/kursu średniego a wartością obliczoną według ceny zakupu/kursu zastosowanego do danej transakcji	według wartości nominalnej w kwocie różnicy między wartością pozabilansowych transakcji bieżących i terminowych obliczoną według ceny rynkowej/kursu średniego a wartością obliczoną według ceny zakupu/kursu zastosowanego do danej transakcji	A10
rozliczenia międzyokresowe kosztów w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	A10
rozliczenia międzyokresowe kosztów w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	A10
środki obrotowe			A10
a/ zapasy produktów	według kosztu wytworzenia	według kosztu wytworzenia produktów, pomniejszonego o odpis z tytułu utraty wartości**	
b/ zapasy materiałów i towarów	według ceny zakupu	według ceny zakupu, pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości**	

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
c/ zapasy złota nieodpowiadającego międzynarodowym standardom czystości i innych metali szlachetnych	według ceny zakupu	według ceny zakupu, pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości**	
d/ wartości kolekcjonerskie nieobiegowe	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	
różnice z wyceny kursowej	według wartości nominalnej w kwocie różnicy między wartością aktywów i zobowiązań w walutach obcych, bilansowych i pozabilansowych, obliczoną według kursu średniego a wartością obliczoną według średniego kosztu zasobu waluty obcej <i>różnice wyksięgowuje się przed dokonaniem następnej wyceny</i>	różnice z wyceny – koszty niezrealizowane ujmuje się na dzień bilansowy w rachunku zysków i strat	A10
różnice z wyceny cenowej	według wartości nominalnej w kwocie różnicy między wartością aktywów i zobowiązań w walutach obcych, bilansowych i pozabilansowych, obliczoną według średniej ceny rynkowej a wartością obliczoną według średniego kosztu zasobu dłużnych papierów wartościowych <i>różnice wyksięgowuje się przed dokonaniem następnej wyceny</i>	różnice z wyceny – koszty niezrealizowane ujmuje się na dzień bilansowy w rachunku zysków i strat	A10
PASYWA			
pieniądz w obiegu	według wartości nominalnej wyemitowanych banknotów i monet, pomniejszonej o wartość nominalną banknotów i monet, znajdujących się w kasach i skarbcach NBP, złożonych do depozytu w skarbcach innych banków oraz o wartość nominalną banknotów i monet, które zostały wycofane z obiegu z uwagi na stopień ich zużycia	według wartości nominalnej	P1
rachunki bieżące / pomocnicze / lokat terminowych prowadzone w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	P2 P3 P4 P5 P8

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
lokaty otrzymane w walucie krajowej z udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	według wartości nominalnej sprzedane w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmniejszają stanu papierów wartościowych	w kwocie wymagającej zapłaty	P2
wyemitowane dłużne papiery wartościowe w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	P2
inne zobowiązania w walucie krajowej	według wartości nominalnej	w kwocie wymagającej zapłaty	P3 P4 P5 P10
rachunki bieżące / pomocnicze / lokat terminowych prowadzone w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7
lokaty otrzymane w walutach obcych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień ujęcia zdarzenia gospodarczego w księgach rachunkowych sprzedane w tej transakcji dłużne papiery wartościowe nie zmniejszają stanu papierów wartościowych <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7
kredyty otrzymane w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
inne zobowiązania w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P6 P7
alokacja SDR	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	w kwocie wymagającej zapłaty przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P8
pozycje w trakcie rozliczenia w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P9
pozycje w trakcie rozliczenia w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P9
różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	według wartości nominalnej w kwocie różnicy między wartością pozabilansowych transakcji bieżących i terminowych obliczoną według ceny rynkowej/kursu średniego a wartością obliczoną według ceny zakupu/kursu zastosowanego do danej transakcji	według wartości nominalnej w kwocie różnicy między wartością pozabilansowych transakcji bieżących i terminowych obliczoną według ceny rynkowej/kursu średniego a wartością obliczoną według ceny zakupu/kursu zastosowanego do danej transakcji	P10
rozliczenia międzyokresowe kosztów bierne w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P10
rozliczenia między-	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P10

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
okresowe kosztów bierne w walucie krajowej			
rozliczenia międzyokresowe przychodów w walutach obcych	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień wystąpienia zdarzenia gospodarczego <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i>	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy	P10
rozliczenia międzyokresowe przychodów w walucie krajowej	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P10
fundusze specjalne	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P10
rezerwy na przyszłe zobowiązania***	w wiarygodnie oszacowanej kwocie, jaka musiałaby być zapłacona nie później niż na dzień bilansowy, w związku z wypełnieniem obowiązku wynikającego ze zdarzeń przeszłych lub zidentyfikowanego ryzyka oraz byłaby odpowiednia by pokryć zidentyfikowane ryzyko	w wiarygodnie oszacowanej kwocie, jaka musiałaby być zapłacona nie później niż na dzień bilansowy, w związku z wypełnieniem obowiązku wynikającego ze zdarzeń przeszłych lub zidentyfikowanego ryzyka oraz byłaby odpowiednia by pokryć zidentyfikowane ryzyko	P11
rachunek rewaluacyjny złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej stan rachunku zmniejsza się w kwocie: <ul style="list-style-type: none"> • kosztów niezrealizowanych z wyceny zasobu złota, zaliczonych do wyniku w dniu bilansowym • odpowiadającej proporcjonalnie spadkowi stanu zasobu złota w odniesieniu do stanu z dnia bilansowego poprzedniego roku obrotowego 	P12
różnice z wyceny kursowej	według wartości nominalnej w kwocie różnicy między wartością aktywów i zobowiązań w walutach obcych, bilansowych i pozabilansowych, obliczoną według kursu średniego a wartością obliczoną według średniego kosztu zasobu waluty obcej	według wartości nominalnej w kwocie różnicy między wartością aktywów i zobowiązań w walutach obcych, bilansowych i pozabilansowych, obliczoną według kursu średniego a wartością obliczoną według średniego kosztu zasobu	P12

Składnik bilansu	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy	Pozycja bilansu
	<i>różnice wyksięgowuje się przed dokonaniem następnego wyceny</i>	waluty obcej <i>różnice wyksięgowuje się przed dokonaniem następnego wyceny po dniu bilansowym</i>	
różnice z wyceny cenowej	według wartości nominalnej w kwocie różnicy między wartością aktywów i zobowiązań w walutach obcych, bilansowych i pozabilansowych, obliczoną według średniej ceny rynkowej a wartością obliczoną według średniego kosztu zasobu dłużnych papierów wartościowych <i>różnice wyksięgowuje się przed dokonaniem następnego wyceny</i>	według wartości nominalnej w kwocie różnicy między wartością aktywów i zobowiązań w walutach obcych, bilansowych i pozabilansowych, obliczoną według średniej ceny rynkowej a wartością obliczoną według średniego kosztu zasobu dłużnych papierów wartościowych <i>różnice wyksięgowuje się przed dokonaniem następnego wyceny po dniu bilansowym</i>	P12
rezerwa na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych	w oszacowanej kwocie, jaka pokryłaby potencjalną zmianę wartości zasobów walut obcych z tytułu zidentyfikowanego ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych, pomniejszonej o oszacowane przychody niezrealizowane, wynikające ze zmian kursu złotego do walut obcych; kwotę rezerwy szacuje się w oparciu o ogólnie akceptowane i stosowane konsekwentnie przez NBP metody szacowania ryzyka finansowego; oszacowana rezerwa nie może być niższa od kwoty niepokrytej skumulowanej straty z lat ubiegłych, powstałej w wyniku zmian kursu złotego do walut obcych; rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów i nie może powodować dla NBP ujemnego wyniku finansowego roku bieżącego	w oszacowanej kwocie, jaka pokryłaby potencjalną zmianę wartości zasobów walut obcych z tytułu zidentyfikowanego ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych, pomniejszonej o oszacowane przychody niezrealizowane, wynikające ze zmian kursu złotego do walut obcych; kwotę rezerwy szacuje się w oparciu o ogólnie akceptowane i stosowane konsekwentnie przez NBP metody szacowania ryzyka finansowego; oszacowana rezerwa nie może być niższa od kwoty niepokrytej skumulowanej straty z lat ubiegłych, powstałej w wyniku zmian kursu złotego do walut obcych; rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów i nie może powodować dla NBP ujemnego wyniku finansowego roku bieżącego	P13
wynik finansowy	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej	P14

* **SDR w ramach transzy rezerwowej** oraz udziały wniesione w walucie krajowej (odpowiadające środkom na Rachunku nr 1 MFW) składają się na kwotę udziałów członkowskich Rzeczypospolitej Polskiej w MFW.

** **Utrata wartości aktywów** jest ustalana na dzień bilansowy, przez porównanie ich wartości księgowej z wartością użytkową lub rynkową, lub jeżeli istnieje duże prawdopodobieństwo, że składnik aktywów nie przyniesie w przyszłości oczekiwanych korzyści ekonomicznych. Procedurze rozpoznawania utraty wartości

podlegają: dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu wymagalności, dłużne papiery wartościowe i inne instrumenty finansowe nienotowane na aktywnym rynku (w tym akcje nienotowane na aktywnym rynku i udziały), należności (w tym z tytułu kredytów i pożyczek), nakłady na środki trwałe / wartości niematerialne i prawne, środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, zapasy produktów, materiałów i towarów, zapasy złota nieodpowiadającego międzynarodowym standardom czystości i innych metali szlachetnych.

Wartość księgową aktywów, z wyłączeniem kwot podwyższających należności, na dzień bilansowy obniza się w przypadku utraty ich wartości i wystąpienia ryzyka kredytowego, w szczególności, jeżeli:

- 1) z aktywów korzysta:
  - bank krajowy, realizujący program postępowania naprawczego,
  - instytucja zagraniczna z kraju o podwyższonym ryzyku wypłacalności, ze względu na sytuację gospodarczą tego kraju,
  - spółka, która w dwóch kolejnych latach obrotowych nie osiągnęła zysku brutto,
  - dłużnik postawiony w stan likwidacji lub w stan upadłości;
- 2) należności kwestionowane są przez dłużników (sporne);
- 3) dłużnik zalega z zapłatą należności lub jej części, albo z zapłatą innych niż odsetki oczekiwanych korzyści;
- 4) zrealizowano udzielone gwarancje i poręczenia.

*** **Rezerwy na przyszłe zobowiązania** ujmuje się w księgach rachunkowych wówczas, gdy na NBP ciąży obowiązek wynikający ze zdarzeń przeszłych lub zidentyfikowanego ryzyka i gdy jest prawdopodobne, że wypełnienie obowiązku lub wystąpienie zidentyfikowanego ryzyka, spowoduje w NBP zmniejszenie korzyści ekonomicznych, a kwotą tego obowiązku i kwotą odpowiednią by pokryć zidentyfikowane ryzyko, można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy na przyszłe zobowiązania tworzy się, aktualizuje co do wysokości i rozwiązuje na koniec okresu sprawozdawczego, nie później niż na koniec miesiąca, z wyjątkiem rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników, które tworzy się, aktualizuje co do wysokości i rozwiązuje w dniu bilansowym.

Rezerwy na przyszłe zobowiązania niewykorzystane z powodu ustania w całości lub części obowiązku lub ryzyka uzasadniającego ich utworzenie, rozwiązuje się i zalicza do wyniku finansowego.

Tabela 2

Pozycja	Sposób zaliczania do wyniku finansowego	Pozycja rachunku zysków i strat
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT		
dyskonto i premie od zakupionych papierów wartościowych	zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach naliczonych według wewnętrznej stopy zwrotu	(1) wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii
dyskonto i premie od wyemitowanych papierów wartościowych	ujęte odpowiednio jako rozliczenia międzyokresowe przychodów lub kosztów zalicza się do wyniku finansowego każdego dnia operacyjnego, w kwotach obliczonych dla okresu na jaki wyemitowano dłużny papier wartościowy proporcjonalnie do upływu czasu między dniem powstania zobowiązania a końcem każdego dnia	(1) wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii
odsetki od złożonych lokat, udzielonych	zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego	(1) wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii

Pozycja	Sposób zaliczania do wyniku finansowego	Pozycja rachunku zysków i strat
kredytów oraz zakupionych dłużnych papierów wartościowych	w kwotach naliczonych proporcjonalnie do upływu czasu między dniem powstania składnika aktywów a końcem każdego dnia	
odsetki od przyjętych lokat, zaciągniętych kredytów oraz wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych	zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego w kwotach naliczonych proporcjonalnie do upływu czasu między dniem powstania zobowiązania a końcem każdego dnia	(1) wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii
odsetki od środków pieniężnych utrzymywanych na rachunkach nostro	zalicza się do wyniku finansowego w dniu zapłaty	(1) wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii
odsetki od pozostałych aktywów i zobowiązań	zalicza się do wyniku finansowego nie później niż na koniec miesiąca	(1) wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii; (7) pozostałe koszty administracyjne
przychody i koszty wynikające z transakcji sprzedaży dłużnych papierów wartościowych*	dotyczące papierów o tym samym kodzie zalicza się do wyniku finansowego w dniu rozliczenia transakcji w kwocie różnicy między wartością uzyskaną ze sprzedaży a wartością ustaloną według średniego kosztu zasobu	(2) wynik z operacji finansowych
przychody i koszty wynikające z transakcji sprzedaży walut obcych**	zalicza się do wyniku finansowego w dniu zawarcia transakcji: <ul style="list-style-type: none"> • w odniesieniu do walut obcych zakupionych i jednocześnie sprzedanych w bieżącym dniu operacyjnym - w kwocie różnicy między wartością uzyskaną ze sprzedaży w walucie krajowej a wartością ustaloną według średniego dziennego kosztu zakupu waluty obcej • w odniesieniu do nadwyżki walut obcych sprzedanych nad zakupionymi w bieżącym dniu operacyjnym (sprzedaży netto) - w kwocie różnicy między wartością uzyskaną ze sprzedaży w walucie krajowej a wartością ustaloną według średniego kosztu zasobu waluty obcej 	(2) wynik z operacji finansowych
koszty niezrealizowane z wyceny kursowej	zalicza się do wyniku finansowego na dzień bilansowy w kwocie różnicy między wartością aktywów i zobowiązań w walutach obcych, bilansowych i pozabilansowych, obliczoną według kursu średniego a wartością obliczoną według średniego kosztu zasobu waluty obcej	(2) wynik z operacji finansowych

Pozycja	Sposób zaliczania do wyniku finansowego	Pozycja rachunku zysków i strat
koszty niezrealizowane z wyceny cenowej	zalicza się do wyniku finansowego na dzień bilansowy w kwocie różnicy między wartością aktywów i zobowiązań w walutach obcych, bilansowych i pozabilansowych, obliczoną według średniej ceny rynkowej a wartością obliczoną według średniego kosztu zasobu dłużnych papierów wartościowych	(2) wynik z operacji finansowych
przychody z tytułu zmniejszenia stanu rachunku rewaluacyjnego złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości	zalicza się do wyniku finansowego na dzień bilansowy w kwocie: <ul style="list-style-type: none"> • kosztów niezrealizowanych z wyceny zasobu złota zaliczonych do wyniku finansowego w dniu bilansowym • odpowiadającej proporcjonalnie spadkowi stanu zasobu złota w odniesieniu do stanu z dnia bilansowego poprzedniego roku obrotowego 	(2) wynik z operacji finansowych
przychody i koszty ze sprzedaży środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	zalicza się do wyniku finansowego w dniu sprzedaży: <ul style="list-style-type: none"> • w odniesieniu do środków trwałych/ wartości niematerialnych i prawnych - w kwocie różnicy między wartością uzyskaną ze sprzedaży a niezamortyzowaną częścią wartości początkowej, pomniejszoną o odpis z tytułu utraty wartości, koszty przystosowania składnika do sprzedaży oraz koszty doprowadzenia sprzedaży do skutku • w odniesieniu do nakładów na środki trwałe/wartości niematerialne i prawne - w kwocie różnicy między wartością uzyskaną ze sprzedaży a wartością poniesionych nakładów, pomniejszonych o odpis z tytułu utraty wartości, koszty przystosowania składnika do sprzedaży oraz koszty doprowadzenia sprzedaży do skutku 	(5) pozostałe przychody (10) pozostałe koszty
odpisy amortyzacyjne	zalicza się do kosztów w kwocie będącej wynikiem rozłożenia wartości początkowej środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych na przewidywany okres uzyskiwania korzyści, proporcjonalnie do upływu czasu, w równych ratach, nie później niż na koniec miesiąca	(8) koszty amortyzacji
koszty emisji znaków pieniężnych	zalicza się do wyniku finansowego w dniu wystąpienia zdarzenia gospodarczego w kwocie kosztów zakupu znaków pieniężnych	(9) koszty emisji znaków pieniężnych

* Średni koszt zasobu dłużnych papierów wartościowych o tym samym kodzie zmieniają koszty niezrealizowane zaliczone do wyniku finansowego w dniu bilansowym.

** Średni koszt zasobu waluty obcej zmieniają koszty niezrealizowane zaliczone do wyniku finansowego w dniu bilansowym.

Tabela 3

Pozycja	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy
POZYCJE POZABILANSOWE		
transakcje bieżące (spot)	<ul style="list-style-type: none"> zakupione/sprzedane środki pieniężne w walucie obcej za walutę krajową - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu uzgodnionego w umowie lub określonego odrębnym przepisem zakupione/sprzedane środki pieniężne w walucie obcej za inną walutę obcą - w wartości nominalnej według wartości waluty obcej kwotowanej, przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego waluty obcej kwotowanej <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i> 	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy
transakcje wymiany walut (foreign exchange swap)*	<ul style="list-style-type: none"> zakupione/sprzedane oraz odpowiednio odprzedane/ odkupione środki pieniężne w walucie obcej w zamian za środki pieniężne w walucie krajowej – według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według określonego w umowie kursu bieżącego zakupione/sprzedane oraz odpowiednio odprzedane/odkupione środki pieniężne w walucie obcej w zamian za środki pieniężne w innej walucie obcej - w wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według ustalonego w umowie kursu bieżącego i kursu średniego waluty obcej kwotowanej <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i> 	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy

Pozycja	Wycena na dzień ujęcia w księgach rachunkowych	Wycena na dzień bilansowy
transakcje terminowe walutowe (forward)**	<ul style="list-style-type: none"> • zakupione/sprzedane środki pieniężne w walucie obcej za walutę krajową - według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według określonego w umowie kursu bieżącego • zakupione/sprzedane środki pieniężne w walucie obcej za inną walutę obcą - w wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według ustalonego w umowie kursu bieżącego i kursu średniego waluty obcej kwotowanej <i>na koniec dnia operacyjnego wartość w walucie krajowej koryguje się (aktualizuje) do wartości obliczonej według średniego kosztu zasobu waluty obcej</i> 	według wartości nominalnej przeliczonej na walutę krajową według kursu średniego, obowiązującego na dzień bilansowy
zabezpieczenia gwarancyjne	według wartości nominalnej	według wartości nominalnej

*Odsetki do otrzymania lub zapłaty w walucie obcej lub w walucie krajowej, wynikające z różnicy między kursami uzgodnionymi w umowie transakcji wymiany walut, zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych proporcjonalnie do upływu czasu między dniem rozliczenia transakcji bieżącej a dniem rozliczenia transakcji terminowej walutowej.

** Odsetki do otrzymania lub zapłaty w walucie obcej lub w walucie krajowej, wynikające z różnicy pomiędzy uzgodnionym w umowie transakcji terminowej walutowej kursem terminowym a kursem bieżącym, zalicza się do wyniku finansowego na koniec każdego dnia operacyjnego, w kwotach naliczonych proporcjonalnie do upływu czasu między dniem zwyczajowo przyjętym dla rozliczenia transakcji bieżącej a dniem rozliczenia transakcji terminowej walutowej.

1.4. Informacje o znaczących zdarzeniach, jakie nastąpiły po dniu bilansowym a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym NBP

Zmiany zasad rachunkowości w roku obrotowym 2011

Zmiany zasad rachunkowości, wprowadzone uchwałą nr 11/2010 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 14 grudnia 2010 r. zmieniającą uchwałę nr 16/2003 z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie zasad rachunkowości, układu aktywów i pasywów bilansu oraz rachunku zysków i strat Narodowego Banku Polskiego, są głównie związane z:

- 1) planowanym przez NBP rozszerzeniem instrumentarium inwestycyjnego w 2011 r. o następujące instrumenty finansowe:
  - gwarantowane transakcje giełdowe (futures),
  - transakcje wymiany odsetek (interest rate swaps),
  - transakcje na przyszłą stopę procentową (forward rate agreements),

- transakcje terminowe na dłużne papiery wartościowe (forward transactions in securities);
- 2) zmianami w wytycznych EBC w zakresie definicji zasobu waluty SDR oraz sposobu ujmowania transakcji powodujących zmianę stanu tej waluty,
- 3) ujmowaniem i wyceną wartości niematerialnych i prawnych wytwarzanych przez NBP we własnym zakresie.

Rozliczenie emisji wycofanej

Zgodnie z ustawą o denominacji złotego z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz.U. Nr 84, poz. 386 i z 1995 r. Nr 16, poz. 79) banknoty i monety, będące w obiegu przed dniem 1 stycznia 1995 r., podlegały bez żadnych ograniczeń wymianie w terminie do dnia 31 grudnia 2010 r. w placówkach NBP oraz w innych bankach zobowiązanych do tej czynności przez Prezesa NBP. Niezwrócone do tego dnia banknoty i monety o wartości 172.093,0 tys. zł zostały ujęte przez NBP jako przychody w dniu 1 stycznia 2011 r., pomniejszając jednocześnie pozycję „Pieniądz w obiegu”.

Podwyższenie udziału Rzeczypospolitej Polskiej w Międzynarodowym Funduszu Walutowym

W dniu 28 kwietnia 2008 r. Rada Gubernatorów MFW przyjęła Rezolucję nr 63-2 o reformie udziałów i głosów w MFW, na mocy której wybranym krajom, w tym RP, przysługuje prawo zwiększenia udziałów członkowskich w Funduszu. Zgodnie z tą Rezolucją zwiększenie udziałów następuje nie wcześniej niż w dniu wejścia w życie proponowanej w Rezolucji poprawki do umowy o MFW, tj. z datą potwierdzenia przez Fundusz, że 3/5 krajów członkowskich, reprezentujących 85% wszystkich głosów, zaakceptowało tę poprawkę.

Na podstawie upoważnienia Rady Ministrów, w dniu 28 października 2008 r. Minister Finansów notyfikował Funduszowi zgodę RP na podwyższenie udziału członkowskiego w MFW. W związku z powyższym udział RP w kapitale Funduszu wzrośnie z 1.369.000,0 tys. SDR do 1.688.400,0 tys. SDR.

W związku z wejściem w życie z dniem 3 marca 2011 r. zmian określonych Rezolucją nr 63-2 dokonanie przez NBP wpłaty o równowartości 319.400,0 tys. SDR zostało przewidziane na marzec 2011 r.

1.5. Biegły rewident i sposób jego wyboru

Roczne sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na 31 grudnia 2010 r. podlega badaniu i ocenie przez biegłego rewidenta - firmę PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Biegły rewident został wybrany w 2010 r. przez RPP zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy o NBP. Wyboru dokonano w trybie przetargu nieograniczonego, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późniejszymi zmianami) na okres trzech lat (badanie sprawozdania finansowego za lata: 2010, 2011 i 2012).

1.6. Informacje o sprawozdaniu finansowym NBP za 2009 rok

Roczne sprawozdanie finansowe NBP sporządzone na 31 grudnia 2009 r. zostało, na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 5 ustawy o NBP, przyjęte przez RPP uchwałą nr 3/2010⁵ w dniu 27 kwietnia 2010 r. oraz zatwierdzone przez Radę Ministrów uchwałą nr 107/2010 w dniu 21 lipca 2010 r. Biegły rewident, badający to sprawozdanie finansowe - firma PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., wydał o nim opinię bez zastrzeżeń.

W sprawozdaniu finansowym sporządzonym na 31 grudnia 2009 r. NBP wykazał wynik finansowy w kwocie 4.165.554,4 tys. zł, w związku z tym w 2010 r. NBP dokonał wpłaty z zysku do budżetu państwa w kwocie 3.957.276,7 tys. zł. Zgodnie z art. 62 ustawy o NBP 5% zysku, tj. kwota 208.277,7 tys. zł, przeznaczona została na fundusz rezerwowy.

1.7. Inne zagadnienia mające wpływ na prawidłowe zrozumienie sytuacji majątkowej i finansowej NBP

Udział NBP w kapitale subskrybowanym EBC

Zgodnie z art. 28 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, wyłącznie krajowe banki centralne ESBC są uprawnione do subskrybowania kapitału EBC. Kapitał EBC jest subskrybowany zgodnie z kluczem określonym w art. 29 Statutu (patrz tabela 4), to jest udziały krajowych banków centralnych w kapitale EBC wyrażone są procentowo i odpowiadają udziałowi poszczególnych państw członkowskich w łącznej liczbie ludności oraz łącznym produkcie krajowym brutto państw Unii Europejskiej (w równej proporcji). Banki centralne spoza strefy euro są zobligowane do pokrycia jedynie określonego przez Radę Ogólną EBC minimalnego procentu

---

⁵ Uchwała nr 3/2010 RPP z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie przyjęcia rocznego sprawozdania finansowego Narodowego Banku Polskiego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2009 r. (Dz. Urz. NBP z 2010 r. Nr 7, poz. 7).

subskrybowanego przezeń kapitału EBC, jako ich wkład na rzecz kosztów operacyjnych EBC.

Tabela 4

	Klucz subskrypcji kapitału EBC	
	na 31 grudnia 2010 r.	
	w %	
Narodowy Bank Austrii		1,9417
Narodowy Bank Belgii		2,4256
Centralny Bank Cypru		0,1369
Bank Finlandii		1,2539
Bank Francji		14,2212
Bank Grecji		1,9649
Bank Hiszpanii		8,3040
Bank Holandii		3,9882
Centralny Bank Irlandii		1,1107
Centralny Bank Luksemburga		0,1747
Centralny Bank Malty		0,0632
Niemiecki Bank Federalny		18,9373
Bank Portugalii		1,7504
Narodowy Bank Słowacji		0,6934
Bank Słowenii		0,3288
Bank Włoch		12,4966
<i>Razem krajowe banki centralne w strefie euro</i>		<i>69,7915</i>
Narodowy Bank Bułgarii		0,8686
Narodowy Bank Czech		1,4472
Narodowy Bank Danii		1,4835
Bank Estonii*		0,1790
Bank Litwy		0,4256
Bank Łotwy		0,2837
Narodowy Bank Polski		4,8954
Narodowy Bank Rumunii		2,4645
Bank Szwecji		2,2582
Narodowy Bank Węgier		1,3856
Bank Anglii		14,5172
<i>Razem krajowe banki centralne spoza strefy euro</i>		<i>30,2085</i>
Razem		100,0

* Od 1 stycznia 2011 r. Estonia przyjęła walutę euro.

W dniu 29 grudnia 2010 r. nastąpiło zwiększenie kapitału subskrybowanego Europejskiego Banku Centralnego o 5.000.000,0 tys. EUR, z 5.760.652.402,58 EUR do 10.760.652.402,58 EUR. W związku z tym minimalny procent subskrybowanego przez NBP kapitału EBC, który NBP jako bank centralny spoza strefy euro jest zobowiązany wpłacić do EBC, został obniżony z 7% do 3,75%. W konsekwencji, w dniu 29 grudnia 2010 r., NBP dokonał wpłaty

do EBC w wysokości 13.648,22 EUR (54.374,51 zł), dostosowującej opłacony dotychczas udział do nowego minimalnego procentu. W momencie przystąpienia Polski do strefy euro, NBP będzie zobowiązany do opłacenia pozostałych 96,25% subskrybowanego przezeń podwyższonego kapitału EBC, to jest 507.022.841,06 EUR.

Wielkości kapitału subskrybowanego oraz kapitału wpłaconego poszczególnych krajowych banków centralnych Europejskiego Systemu Banków Centralnych przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5

	Objęte udziały w kapitale EBC	Kapitał wpłacony	Objęte udziały w kapitale EBC	Kapitał wpłacony
	do 28 grudnia 2010 r.		od 29 grudnia 2010 r.	
	w EUR			
Narodowy Bank Austrii	111 854 587,70	111 854 587,70	208 939 587,70	144 216 254,37
Narodowy Bank Belgii	139 730 384,68	139 730 384,68	261 010 384,68	180 157 051,35
Centralny Bank Cypru	7 886 333,14	7 886 333,14	14 731 333,14	10 167 999,81
Bank Finlandii	72 232 820,48	72 232 820,48	134 927 820,48	93 131 153,81
Bank Francji	819 233 899,48	819 233 899,48	1 530 293 899,48	1 056 253 899,48
Bank Grecji	113 191 059,06	113 191 059,06	211 436 059,06	145 939 392,39
Bank Hiszpanii	478 364 575,51	478 364 575,51	893 564 575,51	616 764 575,51
Bank Holandii	229 746 339,12	229 746 339,12	429 156 339,12	296 216 339,12
Centralny Bank Irlandii	63 983 566,24	63 983 566,24	119 518 566,24	82 495 232,91
Centralny Bank Luksemburga	10 063 859,75	10 063 859,75	18 798 859,75	12 975 526,42
Centralny Bank Malty	3 640 732,32	3 640 732,32	6 800 732,32	4 694 065,65
Niemiecki Bank Federalny	1 090 912 027,43	1 090 912 027,43	2 037 777 027,43	1 406 533 694,10
Bank Portugalii	100 834 459,65	100 834 459,65	188 354 459,65	130 007 792,98
Narodowy Bank Słowacji	39 944 363,76	39 944 363,76	74 614 363,76	51 501 030,43
Bank Słowenii	18 941 025,10	18 941 025,10	35 381 025,10	24 421 025,10
Bank Włoch	719 885 688,14	719 885 688,14	1 344 715 688,14	928 162 354,81
<i>Razem krajowe banki centralne w strefie euro</i>	<i>4 020 445 721,55</i>	<i>4 020 445 721,55</i>	<i>7 510 020 721,55</i>	<i>5 183 637 388,22</i>
Narodowy Bank Bułgarii	50 037 026,77	3 502 591,87	93 467 026,77	3 505 013,50
Narodowy Bank Czech	83 368 161,57	5 835 771,31	155 728 161,57	5 839 806,06
Narodowy Bank Danii	85 459 278,39	5 982 149,49	159 634 278,39	5 986 285,44
Bank Estonii	10 311 567,80	721 809,75	19 261 567,80	722 308,79
Bank Litwy	24 517 336,63	1 716 213,56	45 797 336,63	1 717 400,12
Bank Łotwy	16 342 970,87	1 144 007,96	30 527 970,87	1 144 798,91
Narodowy Bank Polski	282 006 977,72	19 740 488,44	526 776 977,72	19 754 136,66
Narodowy Bank Rumunii	141 971 278,46	9 937 989,49	265 196 278,46	9 944 860,44
Bank Szwecji	130 087 052,56	9 106 093,68	242 997 052,56	9 112 389,47
Narodowy Bank Węgier	79 819 599,69	5 587 371,98	149 099 599,69	5 591 234,99
Bank Anglii	836 285 430,59	58 539 980,14	1 562 145 430,59	58 580 453,65
<i>Razem krajowe banki centralne spoza strefy euro</i>	<i>1 740 206 681,03</i>	<i>121 814 467,67</i>	<i>3 250 631 681,03</i>	<i>121 898 688,04</i>
Razem*	5 760 652 402,58	4 142 260 189,22	10 760 652 402,58	5 305 536 076,26

* Ze względu na zaokrąglenia poszczególne pozycje mogą się nie sumować.

Rezerwa na ryzyko kursowe

W dniu 14 grudnia 2010 r. RPP podjęła uchwałę nr 12/2010 w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w Narodowym Banku Polskim, która zastąpiła uchwałę nr 9/2006 RPP z dnia 19 grudnia 2006 r., z późniejszymi zmianami. Zmiana miała na celu doprecyzowanie zasad oszacowania, tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych.⁶

Zgodnie z uchwałą nr 12/2010 rezerwa na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych jest równa oszacowanej kwocie, jaka pokryłaby potencjalną zmianę wartości zasobów walut obcych z tytułu zidentyfikowanego ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych, pomniejszonej o oszacowane przychody niezrealizowane, wynikające ze zmian kursu złotego do walut obcych. Kwotę rezerwy szacuje się w oparciu o ogólnie akceptowane i stosowane konsekwentnie przez NBP metody szacowania ryzyka finansowego. Oszacowana rezerwa nie może być niższa od kwoty niepokrytej skumulowanej straty z lat ubiegłych, powstałej w wyniku zmian kursu złotego do walut obcych. Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów i nie może powodować dla NBP ujemnego wyniku finansowego roku bieżącego. Jeżeli oszacowana na dzień bilansowy kwota rezerwy jest w stosunku do kwoty rezerwy, utworzonej na dzień bilansowy poprzedniego roku obrotowego niższa - nadwyżkę rezerwy rozwiązuje się i zalicza na dobro przychodów, w przypadku gdy jest wyższa - niedobór rezerwy uzupełnia się w ciężar kosztów. Jeżeli niezrealizowane koszty, wynikające ze zmian kursu złotego do walut obcych na koniec roku obrotowego, mogłyby spowodować stratę, rezerwę rozwiązuje się na dobro przychodów, w kwocie kosztów niezrealizowanych, jakie mogłyby spowodować stratę. Jeżeli powiększenie rezerwy, na dzień bilansowy, o różnicę pomiędzy oszacowaną rezerwą a kwotą rezerwy utworzonej na dzień bilansowy poprzedniego roku obrotowego mogłoby spowodować stratę, rezerwę powiększa się, w ciężar kosztów, o kwotę niepowodującą ujemnego wyniku finansowego.

---

⁶ W oparciu o przepisy uchwały nr 12/2010 rezerwa na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych została oszacowana na dzień 31 grudnia 2010 r. w kwocie 12,6 mld zł. Na dzień 31 grudnia 2009 r. oszacowana kwota rezerwy wyniosła 16,4 mld zł. Gdyby przepisy uchwały nr 12/2010 obowiązywały w dniu 31 grudnia 2009 r., to kwota rezerwy wyniosłaby na ten dzień 15,6 mld zł.

Elastyczna Linia Kredytowa

Elastyczna Linia Kredytowa jest instrumentem MFW, przeznaczonym dla krajów o stabilnych podstawach i prognozach makroekonomicznych. W przypadku Polski ma on charakter ostrożnościowy.

W dniu 2 lipca 2010 r. Rada Dyrektorów Wykonawczych Międzynarodowego Funduszu Walutowego zaakceptowała wniosek Polski o ponowne udostępnienie Elastycznej Linii Kredytowej w wysokości 13.690.000,0 tys. SDR (1.000% wartości udziałów RP w MFW). Rzeczpospolita Polska uzyskała dostęp do tego instrumentu MFW na okres jednego roku. Dysponentem Linii był Rząd RP, zaś NBP zapewniał jej obsługę, jako agent finansowy Rządu.

W dniu 21 stycznia 2011 r. Rada Dyrektorów Wykonawczych MFW anulowała Linie przyznaną Polsce w dniu 2 lipca 2010 r. oraz przyznała dostęp do Elastycznej Linii Kredytowej na nowych zasadach: zwiększyła jej kwotę do 19.166.000,0 tys. SDR (1.400% wartości udziałów RP w MFW) i przyznała dostęp do jej środków na okres dwóch lat (to jest do 20 stycznia 2013 r.). Również w tym przypadku dysponentem Elastycznej Linii Kredytowej jest Rząd RP, a NBP pełni rolę agenta finansowego Rządu.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. Zmiany zasad rachunkowości w roku obrotowym 2010

Zmiany zasad rachunkowości w roku obrotowym 2010 zostały wprowadzone uchwałą nr 14/2009 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 15 grudnia 2009 r. zmieniającą uchwałę nr 16/2003 w sprawie zasad rachunkowości, układu aktywów i pasywów bilansu oraz rachunku zysków i strat Narodowego Banku Polskiego. Są one związane z wypracowaniem przez grupę banków centralnych Europejskiego Systemu Banków Centralnych (w tym NBP) wspólnych praktyk w zakresie rozwiązań księgowych dla instrumentów finansowych.

W celu usankcjonowania powyższych rozwiązań, NBP wprowadził od dnia 1 stycznia 2010 r. zmiany przepisów z zakresu rachunkowości, dotyczące waluty kwotowanej i wewnętrznej stopy zwrotu:

- transakcje zakupu lub sprzedaży jednej waluty obcej za inną walutę obcą są przeliczane na walutę krajową według wartości waluty obcej kwotowanej (do 31 grudnia 2009 r. były one przeliczane według wartości waluty obcej sprzedawanej), przy czym przez walutę kwotowaną rozumie się walutę, w której określana jest cena jednostki innej waluty,
- dyskonto i premia od wszystkich dłużnych papierów wartościowych zakupionych przez NBP są rozliczane według wewnętrznej stopy zwrotu (do 31 grudnia 2009 r. metoda wewnętrznej stopy zwrotu była wymagana jedynie w odniesieniu do papierów wartościowych nieprzynoszących odsetek kuponowych o terminie wymagalności powyżej roku, w pozostałych przypadkach miała zastosowanie metoda liniowa).

Z szacunków dokonanych przez NBP wynika, że gdyby do przeliczenia na walutę krajową transakcji sprzedaży jednej waluty obcej za inną walutę obcą w 2009 r. był stosowany w NBP kurs waluty kwotowanej, a nie kurs waluty sprzedawanej, to wynik finansowy za ten okres byłby niższy o 69,2 mln zł. Z kolei gdyby dyskonto i premia od dłużnych papierów wartościowych znajdujących się w zasobie NBP w 2009 r. były rozliczane metodą wewnętrznej stopy zwrotu, a nie metodą liniową, wynik finansowy odnotowany przez NBP w okresie ich utrzymywania byłby niższy o około 44,3 mln zł. Ze względu na fakt, że powyższe zmiany zasad rachunkowości nie miałyby istotnego wpływu na sytuację majątkowo-finansową oraz wynik finansowy NBP przedstawione w sprawozdaniu

finansowym za 2009 r., dane finansowe w nim zawarte traktuje się jako porównywalne do danych finansowych za 2010 r.

2.2. Sposób zarządzania ryzykiem w NBP

W celu ograniczania ryzyka finansowego i operacyjnego, w NBP funkcjonuje **Zintegrowany System Zarządzania Ryzykiem**. Obejmuje on trzy (integralnie ze sobą powiązane) poziomy:

- 1) zdecentralizowanego zarządzania ryzykiem operacyjnym we wszystkich departamentach i jednostkach organizacyjnych NBP, przez dyrektorów poszczególnych jednostek, przy współudziale tzw. "menedżerów ryzyka" odpowiedzialnych za monitorowanie ryzyka;
- 2) działalności wyspecjalizowanych jednostek organizacyjnych: Departamentu Zarządzania Ryzykiem Finansowym (DZRF) odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem finansowym, Zespołu ds. Ryzyka Operacyjnego,⁷ który wspomaga proces identyfikowania, mierzenia i analizowania ryzyka operacyjnego w skali całego banku oraz Komisji ds. Zarządzania Ryzykiem;
- 3) podejmowania przez Zarząd NBP decyzji o charakterze strategicznym.

Zadania realizowane w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem obejmują:

- bieżące identyfikowanie oraz analizowanie poszczególnych rodzajów ryzyka,
- pomiar poziomu ryzyka,
- dobór i stosowanie mechanizmów ograniczających ryzyko,
- monitorowanie skuteczności zastosowanych mechanizmów ograniczających ryzyko,
- bieżące i okresowe informowanie o wynikach zarządzania ryzykiem.

2.2.1. Ryzyko finansowe

Podstawowymi rodzajami ryzyka finansowego towarzyszącego działalności NBP są: ryzyko kredytowe, ryzyko płynności oraz ryzyko rynkowe (stopy procentowej i kursowe). Akceptowany poziom ryzyka finansowego określany jest poprzez system limitów i ograniczeń inwestycyjnych, a ekspozycja na poszczególne rodzaje ryzyka, w ramach przyjętych ograniczeń, jest monitorowana na bieżąco przez Departament Zarządzania Ryzykiem Finansowym. Analiza ekspozycji na ryzyko finansowe, jak również stopy zwrotu

---

⁷ Z dniem 1 stycznia 2011 r. Zespół ds. Ryzyka Operacyjnego przekształcony został w Departament Ryzyka Operacyjnego i Zgodności.

rezerw dewizowych jest przedstawiana Zarządowi NBP w miesięcznych prezentacjach oraz kwartalnych raportach *Analiza zarządzania rezerwami walutowymi*. Informacje dotyczące zarządzania ryzykiem finansowym są również prezentowane kwartalnie Komisji ds. Zarządzania Ryzykiem.

2.2.1.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością poniesienia strat finansowych wskutek niewywiązania się kontrahenta z ciężących na nim zobowiązań, w szczególności niespłacenia w całości lub części kapitału wraz z odsetkami w uzgodnionym terminie lub spadku wartości rynkowej instrumentów inwestycyjnych w konsekwencji pogorszenia wiarygodności kredytowej emitenta.

a) Ryzyko kredytowe w zarządzaniu rezerwami dewizowymi

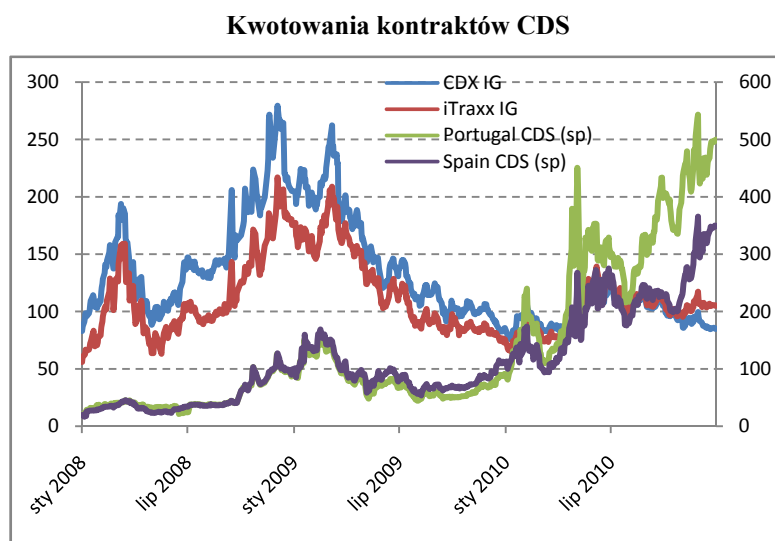
Stosowane przez NBP metody ograniczania ryzyka kredytowego w procesie zarządzania rezerwami dewizowymi przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6

Ryzyko	Metody ograniczania
Kredytowe	Ograniczenie udziału transakcji lokacyjnych i pozarządowych papierów wartościowych Kryteria wyboru kontrahentów i bieżące monitorowanie ich wiarygodności kredytowej Limity dla kontrahentów do transakcji lokacyjnych oraz wymiany walutowej Ograniczenia terminu do zapadalności transakcji lokacyjnych Kryteria wyboru papierów wartościowych Limity dla emitentów papierów wartościowych Zabezpieczenia w transakcjach lokacyjnych z przyrzeczeniem odkupu papierów wartościowych

Pomimo pewnej poprawy kondycji światowego sektora finansowego, w 2010 roku ryzyko kredytowe utrzymywało się na podwyższonym poziomie, na co oddziaływała m.in. znaczna ekspozycja instytucji finansowych na aktywa krajów doświadczających problemów fiskalnych. W związku z tym utrzymywano ograniczony udział lokat w rezerwach dewizowych, jak również skrócony horyzont inwestycyjny transakcji lokacyjnych, umożliwiające szybką reakcję na zmianę sytuacji finansowej kontrahenta. Zachowane zostały także ograniczenia limitów dla kontrahentów w transakcjach lokacyjnych.

Wykres 1

Analizy ryzyka kredytowego były przeprowadzane przy wykorzystaniu zarówno danych dotyczących sytuacji finansowej kontrahentów i ocen agencji ratingowych, jak również wyceny ryzyka odzwierciedlonej w kwotowaniach rynkowych.

b) Ryzyko kredytowe w krajowych operacjach kredytowych

W 2010 r. zainteresowanie banków krajowych instrumentami zasilającymi w płynność złotową i walutową zmalało w stosunku do 2009 r. Konsekwencją poprawy sytuacji płynnościowej w bankach było zaprzestanie przeprowadzania transakcji typu swap walutowy (ostatnią operację przeprowadzono w grudniu 2009 r.) oraz 6-miesięcznych operacji repo (od lipca 2010 r.). Narodowy Bank Polski nadal udostępniał bankom krajowym następujące instrumenty:

- kredyt lombardowy,
- kredyt techniczny,
- kredyt w ciągu dnia w euro,
- operacje repo.

Zarządzanie ryzykiem w wymienionych operacjach koncentruje się na określeniu listy papierów wartościowych akceptowanych jako zabezpieczenie, a także jego wymaganego poziomu, określonego poprzez współczynnik redukcji wartości (*haircut*) papierów wartościowych przyjmowanych jako zabezpieczenie. Celem stosowania *haircutu* jest zmniejszenie prawdopodobieństwa spadku wartości rynkowej zabezpieczenia poniżej

wartości udzielonego kredytu w efekcie spadku ceny rynkowej papierów wartościowych i/lub niekorzystnych zmian kursowych.

Podstawowym zabezpieczeniem przedstawianym przez banki w operacjach kredytowych są bony i obligacje skarbowe, przy czym lista papierów wartościowych akceptowanych jako zabezpieczenie obejmuje również inne papiery wartościowe zdeponowane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych, a w szczególności listy zastawne, obligacje komunalne, obligacje korporacyjne (obligacje drogowe BGK), obligacje Europejskiego Banku Inwestycyjnego emitowane w PLN oraz polskie euroobligacje.

Poziom współczynnika redukcji wartości zabezpieczenia w przypadku kredytu lombardowego i technicznego ustalany jest w oparciu o relację cen rynkowych papierów wartościowych do ich wartości nominalnej. Kredyt w ciągu dnia w euro udzielany jest zgodnie z zasadami określonymi przez Europejski Bank Centralny, a jego zabezpieczeniem mogą być wyłącznie płynne obligacje skarbowe będące przedmiotem fixingu na BondSpot S.A. (dodatkowo uwzględniany jest haircut z tytułu ryzyka kursowego).

Określając wymagany poziom zabezpieczenia w operacjach repo, NBP uwzględnia natomiast termin zapadalności przeprowadzanych transakcji, zmienność cen rynkowych papierów wartościowych i kursów walutowych, a także bierze pod uwagę wyższe ryzyko kredytowe oraz niższą płynność papierów nieskarbowych.

2.2.1.2. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności związane jest z możliwością poniesienia dodatkowych kosztów w razie konieczności niezwłocznego pozyskania płynnych środków.

Ze względu na fakt, iż Narodowemu Bankowi Polskiemu przysługuje wyłączne prawo emitowania znaków pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej, posiada on zdolność do kreowania płynności w walucie krajowej. Jest ona ograniczona przez odpowiedzialność Narodowego Banku Polskiego za stabilność waluty krajowej. Założenia polityki pieniężnej są co roku ustalane przez Radę Polityki Pieniężnej, która kierując się powyższymi założeniami zatwierdza również plan finansowy NBP.

NBP jest natomiast narażony na ryzyko płynności związane z zarządzaniem rezerwami walutowymi. Zarządzanie nim polega na odpowiednim dopasowywaniu bieżących

i przewidywanych przepływów pieniężnych. W tabeli 7 przedstawiono stosowane przez NBP metody ograniczania tego ryzyka.

Tabela 7

Ryzyko	Metody ograniczania
Płynności	Inwestycje w walutach, których rynki finansowe charakteryzują się najwyższą płynnością Ograniczenie udziału transakcji lokacyjnych Kryteria wyboru papierów wartościowych

2.2.1.3. Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej związane jest z możliwością spadku wartości rynkowej instrumentów finansowych w wyniku niekorzystnej zmiany ich rynkowej rentowności.

Podstawową miarą ryzyka stopy procentowej, stosowaną przez NBP, jest *modified duration* określające wrażliwość wartości portfeli inwestycyjnych na zmiany rentowności instrumentów finansowych. Stosowane przez NBP metody ograniczania ryzyka stopy procentowej w procesie zarządzania rezerwami walutowymi przedstawiono w tabeli 8.

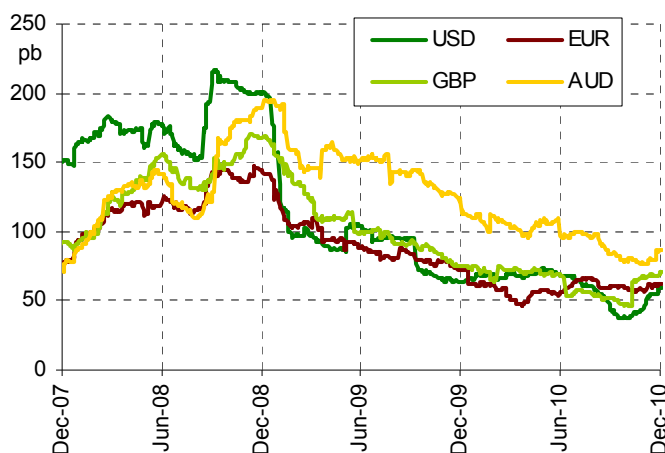
Tabela 8

Ryzyko	Metody ograniczania
Stopy procentowej	Maksymalny poziom <i>modified duration</i> rezerw Optymalizacja poziomu <i>modified duration</i> rezerw określonego w benchmarku Benchmarkowe przedziały wahań <i>modified duration</i> portfeli walutowych

Ze względu na przyjęte priorytety, jakimi są bezpieczeństwo i płynność, dominująca część rezerw walutowych NBP jest inwestowana w rządowe papiery wartościowe. Po gwałtownym wzroście zmienności rentowności obligacji rządowych w okresie kryzysu *subprime* w 2008 r., w ostatnich dwóch latach obserwowany był jej spadek, stanowiący przejaw stopniowej stabilizacji sytuacji rynkowej, przy czym w 2010 r. tendencja spadkowa uległa zahamowaniu. Na koniec 2010 r. zmienność rentowności krótkoterminowych amerykańskich papierów rządowych znajdowała się na poziomie przedkryzysowym, natomiast w przypadku amerykańskich obligacji długoterminowych oraz papierów niemieckich, brytyjskich i australijskich wciąż pozostawała podwyższona w stosunku do poziomów obserwowanych w połowie 2007 r. Podobnie jak rok wcześniej, najwyższe ryzyko rynkowe towarzyszyło inwestycjom w obligacje australijskie.

Wykres 2

Zannualizowana zmienność zmian rentowności 2-letniej obligacji rządowej

2.2.1.4. Ryzyko kursowe

Ryzyko kursowe wynika z możliwości spadku wartości zasobów walut obcych na skutek niekorzystnych zmian kursów na rynku walutowym.

W bilansie Narodowego Banku Polskiego, z racji pełnionych przez niego funkcji, po stronie aktywów dominują należności w walutach obcych, a po stronie pasywów - zobowiązania w walucie krajowej. Otwarta pozycja dla poszczególnych walut obcych naraża NBP na znaczne ryzyko kursowe.

Analiza ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych dokonywana jest w NBP m.in. w oparciu o metodykę wartości zagrożonej (Value at Risk). Określa ona oczekiwaną stratę z tytułu zmian kursu złotego do walut obcych, która w warunkach normalnych, z założonym prawdopodobieństwem nie powinna zostać przekroczona w przyjętym horyzoncie czasowym. Poziom wartości zagrożonej wyliczony na dzień bilansowy jest uwzględniany przy określaniu wielkości rezerwy na ryzyko zmian kursu złotego do walut obcych.

Stosowane przez NBP metody ograniczania ryzyka kursowego w procesie zarządzania rezerwami walutowymi przedstawiono w tabeli 9.

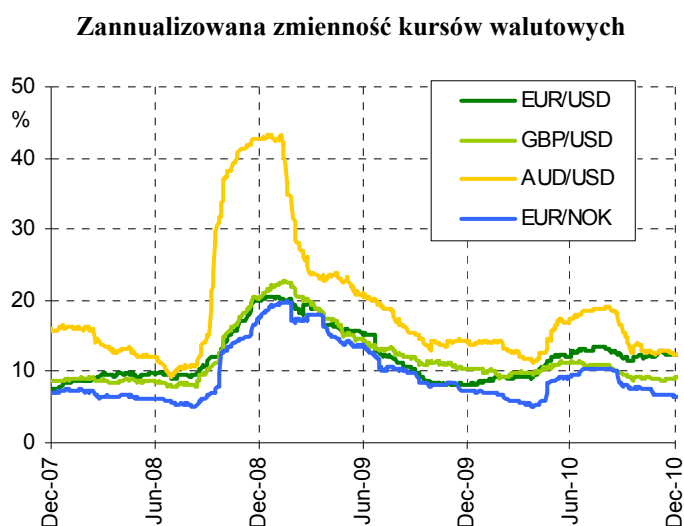
Tabela 9

Ryzyko	Metody ograniczania
Kursowe	Optymalizacja struktury walutowej rezerw Przedziały wahań struktury walutowej

Zaostrzenie kryzysu na rynkach finansowych w II połowie 2008 r. znalazło odzwierciedlenie we wzroście ryzyka kursowego, mierzonego zmiennością kursów walutowych, do poziomu najwyższego od przynajmniej trzech dekad. Od początku 2009 r. zmienność kursów ulegała systematycznemu obniżaniu. Tendencję tę w II kwartale 2010 r. zahamował wzrost obaw inwestorów o sytuację fiskalną części krajów strefy euro. W 2010 r. zmienność kursów GBP/USD, AUD/USD i EUR/NOK uległa obniżeniu, natomiast kursu EUR/USD – wzrosła. Na koniec 2010 r. zmienność kursów wszystkich powyższych par walut znajdowała się na poziomie wyższym niż przed rozpoczęciem kryzysu *subprime* w połowie 2007 r., przy czym najwyższą zmiennością charakteryzował się kurs EUR/USD i AUD/USD.

Wykres 3

2.2.2. Ryzyko operacyjne

Zgodnie z przyjętą w NBP klasyfikacją, ryzyko operacyjne dzieli się na pięć podkategorii:

- 1) ryzyko bezpieczeństwa - powstające na skutek braku lub nieadekwatnych rozwiązań zabezpieczających NBP przed nieuprawnionym, szkodliwym lub przestępczym działaniem pracowników bądź osób trzecich lub w wyniku ingerencji siły wyższej, wpływające negatywnie na wykonywanie istotnych zadań niezbędnych do osiągnięcia celów NBP;
- 2) ryzyko kadrowe - powstające na skutek stosowania nieefektywnych mechanizmów: rekrutacji, podwyższania kwalifikacji zawodowych, oceny i motywowania pracowników - powodujących nieadekwatność kadry, niepożądaną jej fluktuację oraz brak

- identyfikacji z NBP (jego misją, strategią, zasadami etyki, zwyczajami), a także w rezultacie błędów ludzkich (nie wynikających z niedostatecznych kwalifikacji bądź nieodpowiedniej organizacji pracy) - wpływających w konsekwencji negatywnie na wykonanie istotnych zadań niezbędnych do osiągnięcia celów NBP;
- 3) ryzyko prawne - powstające na skutek błędnego czy też zbyt późnego opracowania lub uchwalenia zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych lub ich braku, niestabilności uregulowań prawnych, zmian w orzecznictwie, błędnego lub wadliwego ukształtowania stosunków prawnych oraz orzeczeń sądowych rozstrzygających sprawy sporne powstające na tle stosunków prawnych NBP z innymi podmiotami. Może też wynikać z błędnego (niespójnego) stosowania przepisów, wpływając negatywnie na wykonywanie istotnych zadań niezbędnych do osiągnięcia celów Banku. Ryzyko prawne może wystąpić również przy wykonywaniu czynności związanych z obsługą prawną NBP w stosunkach międzynarodowych;
- 4) ryzyko technologiczne - powstające na skutek stosowania nieadekwatnej, zawodnej lub źle wdrożonej technologii, co może spowodować naruszenie ciągłości procesów lub sytuację, w której zmieniające się potrzeby użytkowników nie będą zaspokajane efektywnie i we właściwym czasie, wpływając negatywnie na wykonywanie istotnych zadań niezbędnych do osiągnięcia celów NBP;
- 5) ryzyko zarządzania - powstające na skutek niewłaściwego doboru metod i środków w procesach obejmujących planowanie, organizację (np. obieg i zarządzanie informacją, procedury działania, podział kompetencji), realizację, kontrolę i nadzór nad wykonywaniem istotnych zadań niezbędnych do osiągnięcia celów NBP.

W NBP opracowana została lista sposobów ograniczania ryzyka⁸, w tym zapobiegania występowaniu incydentów⁹ oraz ograniczania ich skutków. Do mechanizmów tych należą w szczególności:

- regulacje zewnętrzne i wewnętrzne,
- zakresy czynności i obowiązków oraz podział zadań,
- uzgadnianie danych (tzw. rekonyliacja), zasada komisyjności, zasada „czworga oczu” (zasada „na dwie ręce”),
- system limitów i ograniczeń (finansowych, czasowych),

---

⁸ Na podstawie dokumentu *Metodyka działań menedżerów ryzyka w NBP* z dnia 2 grudnia 2010 r.

⁹ Incydent - jednorazowe zdarzenie polegające na nieprawidłowym działaniu zasobów NBP lub zdarzenie zewnętrzne, powodujące lub mogące powodować negatywne skutki materialne lub niematerialne dla NBP.

- kopie zapasowe, plany awaryjne i ewakuacyjne,
- ubezpieczenia,
- kontrola bieżąca.

Jedną z metod ograniczania występowania incydentów, których prawdopodobieństwo wystąpienia jest niewielkie, ale potencjalne skutki byłyby bardzo wysokie, jest Plan Ciągłości Działania Narodowego Banku Polskiego (PCD-NBP) dla pięciu funkcji krytycznych:

- 1) rozliczenie płatności w systemach SORBNET i SORBNET-EURO,
- 2) prowadzenie gospodarki rezerwami dewizowymi,
- 3) obsługa posiadacza rachunku,
- 4) realizacja polityki pieniężnej i kursowej,
- 5) wykonywanie zadań agenta emisji papierów wartościowych oraz prowadzenie Rejestru Papierów Wartościowych,

zaś w przypadku dwóch pozostałych funkcji krytycznych:

- 6) zaopatrywanie banków w znaki pieniężne,
  - 7) działania operacyjne na rzecz utrzymania stabilności finansowej
- obowiązują Plany Awaryjne.

W 2010 r. kontynuowano w NBP prace w zakresie zarządzania planem ciągłości działania, obejmujące takie przedsięwzięcia jak aktualizowanie PCD-NBP oraz jego rozwój (dodatkowe scenariusze oraz poszerzony zakres czasowy i przedmiotowy).

W ramach „Planu działalności NBP na lata 2010-2012”:

- wdrożono system informatyczny do wsparcia zarządzania ryzykiem operacyjnym (system został oddany do eksploatacji w I kwartale 2010 r.),
- opracowano i wdrożono „Politykę zarządzania ryzykiem technologicznym obiektu budowlanego i wyposażenia ruchomego w NBP”, której celem jest ograniczanie nieteleteinformatycznego ryzyka technologicznego.

Obecnie w NBP opracowane i przyjęte zostały wszystkie polityki zarządzania poszczególnymi podkategoriami ryzyka operacyjnego.

Ponadto w 2010 r.:

- 1) dokonano aktualizacji opisów 11 głównych procesów NBP;
- 2) zaktualizowano regulacje dotyczące ryzyka operacyjnego (w związku z wdrożeniem systemu informatycznego wspierającego zarządzanie ryzykiem operacyjnym) tj.: „Metodykę działań menedżerów ryzyka w NBP”, „Metodykę szacowania strat

- operacyjnych w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym w NBP” oraz „Metodykę ustalania, monitorowania i raportowania Kluczowych Wskaźników Ryzyka (Key Risk Indicators – KRI) w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym w NBP”, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.;
- 3) wprowadzono uchwałę nr 65/2010 Zarządu Narodowego Banku Polskiego uchylającą uchwałę nr 6/2005 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 28 stycznia 2005 r. w sprawie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Narodowym Banku Polskim, w związku z koniecznością dokonania zmian dostosowawczych wynikających z wdrożenia w NBP systemu informatycznego oraz zaktualizowania kwestii dotyczących funkcji menedżerów ryzyka;
  - 4) opracowano zmiany w „Metodyce działań menedżerów ryzyka w NBP”, wprowadzając m.in. szacowanie skutków reputacyjnych incydentów;
  - 5) sporządzano dla Zarządu NBP i Komisji do spraw Zarządzania Ryzykiem regularne informacje nt. ryzyka operacyjnego tj.:
    - informacje miesięczne o stanie ryzyka operacyjnego,
    - miesięczne analizy incydentów,
    - analizy kwartalne nt. Kluczowych Wskaźników Ryzyka,
    - analizy kwartalne nt. poziomu ryzyka operacyjnego,
    - raport roczny nt. Systemu Zarządzania Ryzykiem w NBP.

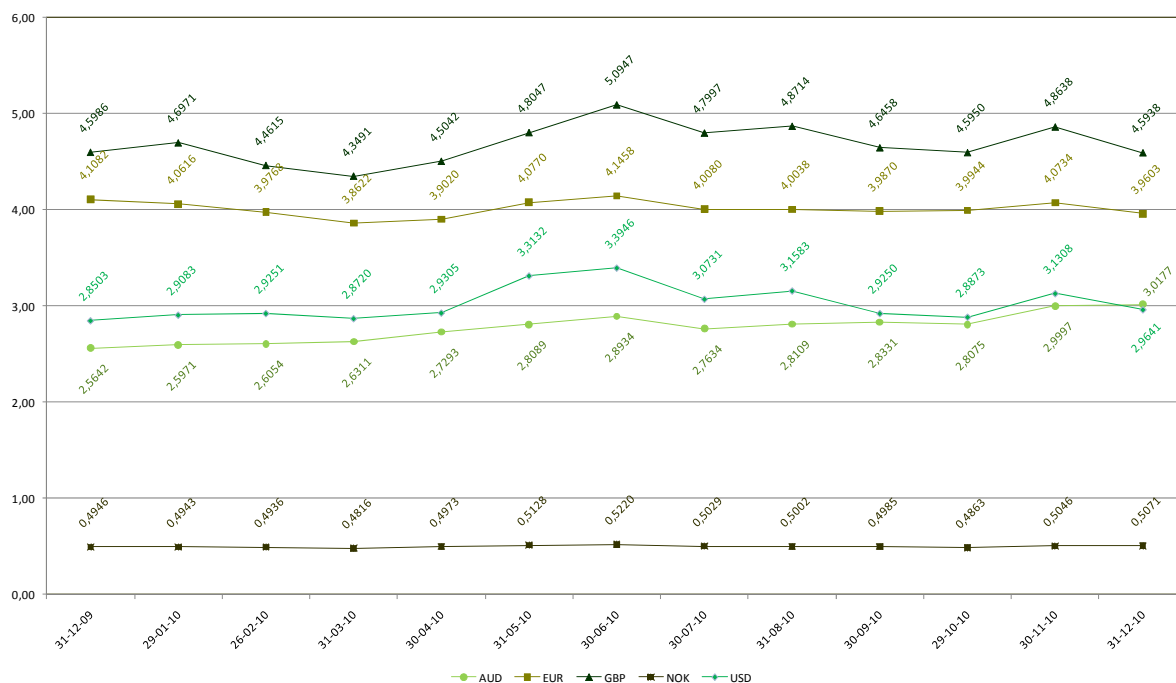
2.3. Zmiany w pozycjach bilansu

Suma bilansowa Narodowego Banku Polskiego na 31 grudnia 2010 r. wynosiła 279.340.384,8 tys. zł i zwiększyła się o 35.315.907,1 tys. zł (14,5%) w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2009 r. Po stronie aktywów na zwiększenie sumy bilansowej wpłynął głównie wzrost wielkości rezerw walutowych NBP, natomiast po stronie pasywów - przede wszystkim zwiększenie zobowiązań z tytułu operacji polityki pieniężnej.

Na wielkość sumy bilansowej miały również wpływ kwotowania waluty polskiej w odniesieniu do walut rezerwowych. Poniższy wykres obrazuje kształtowanie się w 2010 r. kursów średnich NBP pięciu walut obcych: USD, EUR, GBP, AUD i NOK.

Wykres 4

Kształtowanie się kursów średnich NBP podstawowych walut obcych w 2010 r.

Porównując 31 grudnia 2010 r. z 31 grudnia 2009 r., w relacji do złotego dolar australijski, dolar amerykański i korona norweska zyskały na wartości, odpowiednio 17,7%, 4,0% oraz 2,5%. Natomiast euro i funt szterling straciły na wartości, odpowiednio 3,6% i 0,1%.

Kursy złotego do walut obcych obowiązujące na dzień bilansowy, średnie koszty zasobów walut obcych oraz średnioroczne kursy złotego do wybranych walut obcych zostały zaprezentowane w kolejnych tabelach.

Tabela 10

Waluta obca	Kurs średni NBP	Średni koszt zasobu	Kurs średni NBP	Średni koszt zasobu
	na dzień 31.12.2009 r.		na dzień 31.12.2010 r.	
 AUD	2,5642	2,1922668449	3,0177	2,4951134193
 CAD	2,7163	2,6342239906	2,9691	2,9195067170
 CHF	2,7661	2,7371031035	3,1639	2,9500312778
 CZK	0,1554	0,1431369454	0,1580	0,1477682188
 DKK	0,5520	0,5523842664	0,5313	0,5390868912
 EUR	4,1082	4,0597669356	3,9603	4,0142685282
 GBP	4,5986	4,5774255829	4,5938	4,5922079667
 HUF	0,0152	0,0136389441	0,0142	0,0136439457
 JPY	0,0309	0,0314002164	0,0364	0,0347231325
 NOK	0,4946	0,4606418022	0,5071	0,4787569358
 SEK	0,4000	0,4025230744	0,4415	0,4207589705
 USD	2,8503	2,7886839609	2,9641	2,8754225618
XAU	3146,7312	1310,3014310778	4180,1220	1310,3996257646
SDR	4,4755	4,3090701801	4,5926	4,3519660165

Tabela 11

Kurs średnioroczny	2009 r.	2010 r.	Zmiana 2009 - 2010	
	w złotych		%	
USD/PLN	3,1162	3,0157	-0,1005	-3,2
EUR/PLN	4,3273	3,9946	-0,3327	-7,7
GBP/PLN	4,8565	4,6575	-0,1990	-4,1
AUD/PLN	2,4453	2,7687	0,3234	13,2
NOK/PLN	0,4954	0,4986	0,0032	0,6

W dalszej części materiału nie zostały opisane pozycje bilansu wykazujące na 31 grudnia 2009 r. i 31 grudnia 2010 r. stany zerowe.

2.3.1. Aktywa

Tabela 12

Wyszczególnienie	Stan na		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych		%	
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
AKTYWA				
1. Złoto i należności w zlocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	10 411 718,9	13 831 663,5	3 419 944,6	32,8
2. Należności od nierezydentów w walutach obcych	216 485 462,7	263 380 105,3	46 894 642,6	21,7
2.1. Należności od MFW	7 256 617,6	7 505 332,2	248 714,6	3,4
2.2. Rachunki w instytucjach zagranicznych, dłużne papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne	209 228 845,1	255 874 773,1	46 645 928,0	22,3
3. Należności od rezydentów w walutach obcych	930,9	448,7	-482,2	-51,8
4. Należności od nierezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0	-
5. Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	14 627 195,7	0,0	-14 627 195,7	-100,0
5.1. Podstawowe operacje refinansujące	0,0	0,0	0,0	-
5.2. Długoterminowe operacje refinansujące	0,0	0,0	0,0	-
5.3. Operacje dostrajające	14 627 195,7	0,0	-14 627 195,7	-100,0
5.4. Operacje strukturalne	0,0	0,0	0,0	-
5.5. Kredyty lombardowe	0,0	0,0	0,0	-
6. Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	1 101 497,8	728 945,8	-372 552,0	-33,8
7. Dłużne papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0	-
8. Należności od sektora rządowego w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0	-
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0	-
10. Pozostałe aktywa	1 397 671,7	1 399 221,5	1 549,8	0,1
10.1. Środki trwale i wartości niematerialne i prawne	884 085,7	885 615,4	1 529,7	0,2
10.2. Pozostałe aktywa finansowe	180 032,4	178 323,0	-1 709,4	-0,9
10.3. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	485,6	2 919,3	2 433,7	501,2
10.4. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	44 075,3	60 231,3	16 156,0	36,7
10.5. Inne	288 992,7	272 132,5	-16 860,2	-5,8
AKTYWA OGÓLEM	244 024 477,7	279 340 384,8	35 315 907,1	14,5

Udział podstawowych składników aktywów w sumie bilansowej na 31 grudnia 2009 r. i 31 grudnia 2010 r. przedstawia poniższa tabela.

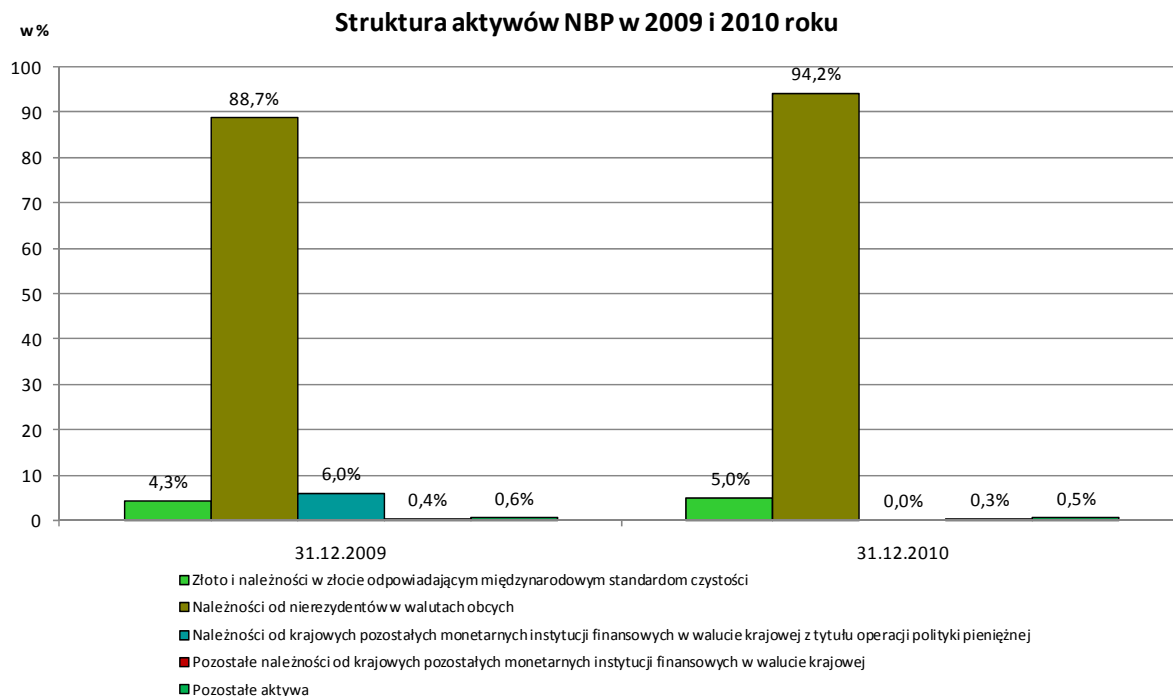
Tabela 13

Wyszczególnienie	Stan na		Zmiana
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010
	%		p.p.
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)
AKTYWA			
1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	4,3	5,0	0,7
2. Należności od nierezydentów w walutach obcych	88,7	94,2	5,5
2.1. Należności od MFW	3,0	2,7	-0,3
2.2. Rachunki w instytucjach zagranicznych, dłużne papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne	85,7	91,5	5,8
3. Należności od rezydentów w walutach obcych	0,0	0,0	0,0
4. Należności od nierezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
5. Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	6,0	0,0	-6,0
5.1. Podstawowe operacje refinansujące	0,0	0,0	0,0
5.2. Długoterminowe operacje refinansujące	0,0	0,0	0,0
5.3. Operacje dostrajające	6,0	0,0	-6,0
5.4. Operacje strukturalne	0,0	0,0	0,0
5.5. Kredyty lombardowe	0,0	0,0	0,0
6. Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	0,4	0,3	-0,1
7. Dłużne papiery wartościowe rezydentów w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
8. Należności od sektora rządowego w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0
10. Pozostałe aktywa	0,6	0,5	-0,1
10.1. Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	0,4	0,3	-0,1
10.2. Pozostałe aktywa finansowe	0,1	0,1	0,0
10.3. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	0,0	0,0	0,0
10.4. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	0,0	0,0	0,0
10.5. Inne	0,1	0,1	0,0
AKTYWA OGÓLEM	100,0	100,0	-

Porównanie udziału aktywów w sumie bilansowej NBP w 2009 r. i 2010 r. ilustruje poniższy wykres.

Wykres 5

Zarówno na koniec 2009 r., jak i na koniec 2010 r., główny składnik aktywów stanowiły **Należności od nierezydentów w walutach obcych** – pozycja 2 oraz **Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości** – pozycja 1. Łączny udział tych pozycji w sumie bilansowej zwiększył się o 6,2 p.p., z 93,0% do 99,2%. Największy udział w pozycji 2 stanowiły **rachunki w instytucjach zagranicznych, dłużne papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne** – pozycja 2.2.

Udziały pozostałych pozycji w sumie bilansowej w 2010 r. zmniejszyły się w porównaniu z rokiem 2009.

2.3.1.1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości

Tabela 14

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych			%
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
1. Złoto i należności w złocie odpowiadającym międzynarodowym standardom czystości	10 411 718,9	13 831 663,5	3 419 944,6	32,8

Na 31 grudnia 2010 r. NBP posiadał 3.308.913,829 uncji złota odpowiadającego międzynarodowym standardom czystości, przechowywanego w skarbcu NBP oraz ulokowanego na rachunku w banku zagranicznym. Zmiana równowartości złotowej wynikała przede wszystkim ze wzrostu rynkowej ceny złota.

(patrz pkt 1.1.1. części *Dane szczegółowe*)

2.3.1.2. Należności od nierezydentów w walutach obcych

Tabela 15

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana		Struktura	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010		31.12.2009	31.12.2010
	w tys. złotych			%		(6)
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100	(6)	(7)
2. Należności od nierezydentów w walutach obcych	216 485 462,7	263 380 105,3	46 894 642,6	21,7	100,0	100,0
2.1. Należności od MFW	7 256 617,6	7 505 332,2	248 714,6	3,4	3,4	2,8
2.2. Rachunki w instytucjach zagranicznych, dłużne papiery wartościowe, udzielone kredyty, inne aktywa zagraniczne	209 228 845,1	255 874 773,1	46 645 928,0	22,3	96,6	97,2

Pozycja obejmuje aktywa w walutach obcych, stanowiące główny składnik oficjalnych aktywów rezerwowych NBP¹⁰. Na koniec 2010 r. stan oficjalnych aktywów rezerwowych NBP zwiększył się o równowartość 14.770,1 mln EUR. Wzrost wynikał z dodatnich przepływów netto z tytułu obsługi zadłużenia Skarbu Państwa oraz środków finansowych z Unii Europejskiej (przekazywanych za pośrednictwem systemu TARGET2), jak też z działalności inwestycyjnej NBP.

¹⁰ Do oficjalnych aktywów NBP w walutach obcych zalicza się: tranzę rezerwową w MFW, rachunki bieżące i lokaty w walutach obcych za granicą, zagraniczne papiery wartościowe, lokaty (pożyczki udzielone) w walutach obcych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych, zapas walut obcych i złoto monetarne.

Pozycja obejmuje głównie dłużne papiery wartościowe w walutach obcych, rachunki NBP w instytucjach zagranicznych (bieżące i terminowe) oraz należności od Międzynarodowego Funduszu Walutowego.

(pkt 1.1.2. części *Dane szczegółowe*)

2.3.1.3. Należności od rezydentów w walutach obcych

Tabela 16

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych			%
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
3. Należności od rezydentów w walutach obcych	930,9	448,7	-482,2	-51,8

Pozycja obejmuje należność od Krajowej Izby Rozliczeniowej S.A., dotyczącą pokrycia części kosztów poniesionych przez NBP w związku z uczestnictwem w systemie TARGET2.

(patrz pkt 1.1.3. części *Dane szczegółowe*)

2.3.1.4. Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej

Tabela 17

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana		Struktura	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010		31.12.2009	31.12.2010
	w tys. złotych			%		(6)
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100	(6)	(7)
5. Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	14 627 195,7	0,0	-14 627 195,7	-100,0	100,0	-
5.1. Podstawowe operacje refinansujące	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
5.2. Długoterminowe operacje refinansujące	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
5.3. Operacje dostrajające	14 627 195,7	0,0	-14 627 195,7	-100,0	100,0	-
5.4. Operacje strukturalne	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-
5.5. Kredyty lombardowe	0,0	0,0	0,0	-	0,0	-

Pozycja obejmuje należności NBP z tytułu operacji przeprowadzanych z bankami krajowymi, związanych z polityką pieniężną. W trakcie roku były wykorzystywane przede wszystkim operacje dostrajające typu repo (lokaty w walucie krajowej z otrzymanym przyrzeczeniem

odkupu dłużnych papierów wartościowych), doraźnie zasilające sektor bankowy w płynność. Średni poziom operacji typu repo w 2010 r. wyniósł 5.057.427,6 tys. zł.

W związku z szybkim wzrostem poziomu nadpłynności sektora bankowego, stopniową poprawą sytuacji na krajowych rynkach finansowych oraz zanikającym popytem ze strony banków na instrumenty zasilające w płynność na 31 grudnia 2010 r. pozycja **Należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej** wykazywała saldo zerowe.

(patrz pkt 1.1.4. części *Dane szczegółowe*)

2.3.1.5. Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej

Tabela 18

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych		%	
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
6. Pozostałe należności od krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	1 101 497,8	728 945,8	-372 552,0	-33,8

Pozycja obejmuje należności NBP z tytułu operacji przeprowadzanych z bankami, niezwiązanych z polityką pieniężną. Najważniejszym jej składnikiem jest kredyt refinansowy udzielony na inwestycje centralne. Zmniejszenie salda wynika z kwartalnych spłat rat tego kredytu wraz z odsetkami.

(patrz pkt 1.1.5. części *Dane szczegółowe*)

2.3.1.6. Pozostałe aktywa

Tabela 19

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana 31.12.2009 - 31.12.2010	Struktura		
	31.12.2009	31.12.2010		31.12.2009	31.12.2010	
	(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100	(6)
	w tys. złotych			%		
10. Pozostałe aktywa	1 397 671,7	1 399 221,5	1 549,8	0,1	100,0	100,0
10.1. Środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	884 085,7	885 615,4	1 529,7	0,2	63,3	63,3
10.2. Pozostałe aktywa finansowe	180 032,4	178 323,0	-1 709,4	-0,9	12,9	12,7
10.3. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	485,6	2 919,3	2 433,7	501,2	0,0	0,2
10.4. Rozliczenia międzyokresowe kosztów	44 075,3	60 231,3	16 156,0	36,7	3,1	4,3
10.5. Inne	288 992,7	272 132,5	-16 860,2	-5,8	20,7	19,5

Głównym składnikiem omawianej pozycji są posiadane przez NBP środki trwałe i wartości niematerialne i prawne. W pozycji tej są również prezentowane - jako **pozostałe aktywa finansowe** - akcje i udziały NBP w podmiotach krajowych i zagranicznych. Ponadto, pozycja **Pozostałe aktywa** obejmuje m.in.: czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych oraz metale szlachetne.

(patrz pkt 1.1.6. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2. Pasywa

Tabela 20

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych		%	
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
PASYWA				
1. Pieniądz w obiegu	100 344 808,8	103 064 357,1	2 719 548,3	2,7
2. Zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	78 536 967,1	111 703 477,5	33 166 510,4	42,2
2.1. Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)	36 223 474,3	36 562 970,1	339 495,8	0,9
2.2. Depozyty na koniec dnia	1 329 072,8	500 827,4	-828 245,4	-62,3
2.3. Depozyty o stałym oprocentowaniu	0,0	0,0	0,0	-
2.4. Inne operacje polityki pieniężnej	40 984 420,0	74 639 680,0	33 655 260,0	82,1
3. Pozostałe zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	57 511,2	71 135,0	13 623,8	23,7
4. Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej	11 131 978,4	6 961 633,8	-4 170 344,6	-37,5
4.1. Zobowiązania wobec sektora rządowego	11 114 582,7	6 938 331,2	-4 176 251,5	-37,6
4.2. Pozostałe zobowiązania	17 395,7	23 302,6	5 906,9	34,0
5. Zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej	1 335 084,6	471 511,8	-863 572,8	-64,7
6. Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych	13 400 160,5	7 480 666,7	-5 919 493,8	-44,2
7. Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych	8 145 431,9	13 982 819,8	5 837 387,9	71,7
8. Zobowiązania wobec MFW	5 841 288,9	5 995 355,5	154 066,6	2,6
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0	-
10. Pozostałe pasywa	303 421,9	299 341,2	-4 080,7	-1,3
10.1. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	518,2	44 199,7	43 681,5	8 429,5
10.2. Rozliczenia międzyokresowe	218 237,9	204 510,8	-13 727,1	-6,3
10.3. Inne	84 665,8	50 630,7	-34 035,1	-40,2
11. Rezerwy na przyszłe zobowiązania	112 545,1	99 659,9	-12 885,2	-11,4
12. Różnice z wyceny	14 215 672,2	19 830 056,2	5 614 384,0	39,5
12.1. Rachunek rewaluacyjny	1 618 023,2	1 618 023,2	0,0	0,0
12.2. Różnice z wyceny kursowej aktywów, zobowiązań i instrumentów pozabilansowych w walutach obcych	10 840 211,6	16 681 166,6	5 840 955,0	53,9
12.3. Różnice z wyceny cenowej aktywów i pasywów	1 757 437,4	1 530 866,4	-226 571,0	-12,9
13. Fundusze i rezerwy	17 891 964,4	14 309 163,3	-3 582 801,1	-20,0
13.1. Fundusz statutowy	1 500 000,0	1 500 000,0	0,0	0,0
13.2. Fundusz rezerwowy	0,0	208 277,7	208 277,7	-
13.3. Rezerwy	16 391 964,4	12 600 885,6	-3 791 078,8	-23,1
14. Wynik finansowy	-7 292 357,3	-4 928 793,0	2 363 564,3	-32,4
14.1. Wynik finansowy roku bieżącego	4 165 554,4	6 529 118,7	2 363 564,3	56,7
14.2. Strata z lat ubiegłych	-11 457 911,7	-11 457 911,7	0,0	0,0
PASYWA OGÓLEM	244 024 477,7	279 340 384,8	35 315 907,1	14,5

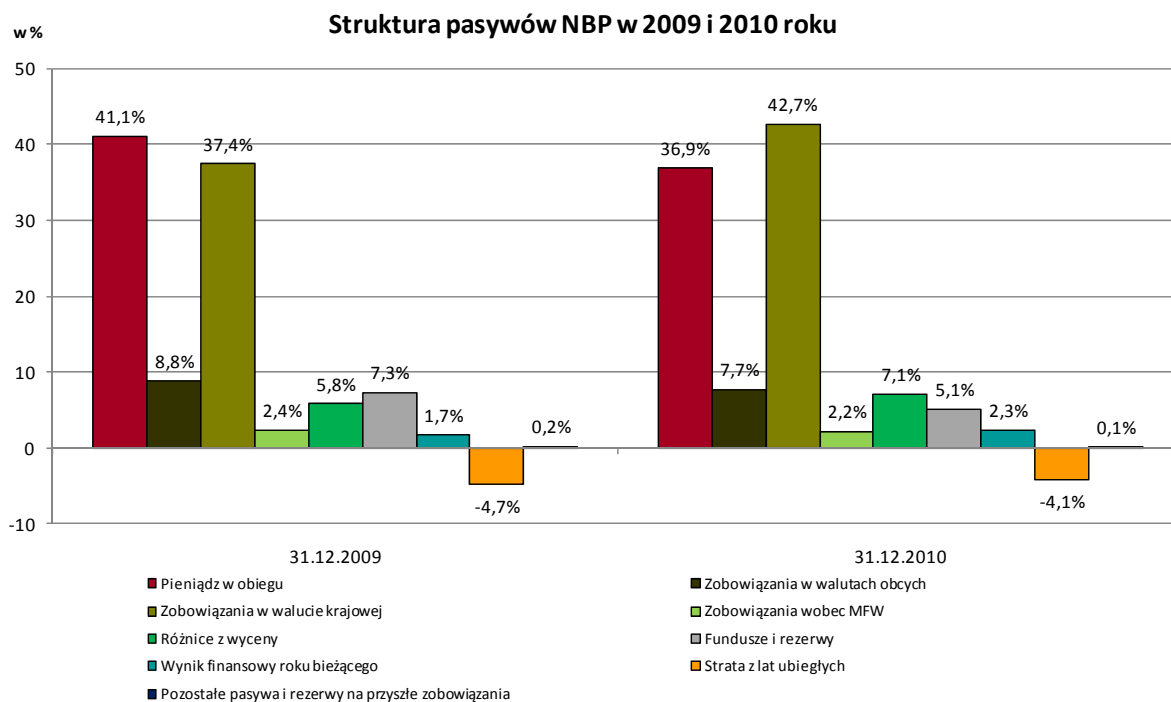
Udział podstawowych składników pasywów w sumie bilansowej na 31 grudnia 2009 r. i 31 grudnia 2010 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 21

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010
	%		p.p.
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)
PASYWA			
1. Pieniądz w obiegu	41,1	36,9	-4,2
2. Zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	32,2	40,0	7,8
2.1. Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)	14,8	13,1	-1,7
2.2. Depozyty na koniec dnia	0,6	0,2	-0,4
2.3. Depozyty o stałym oprocentowaniu	0,0	0,0	0,0
2.4. Inne operacje polityki pieniężnej	16,8	26,7	9,9
3. Pozostałe zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	0,0	0,0	0,0
4. Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej	4,6	2,5	-2,1
4.1. Zobowiązania wobec sektora rządowego	4,6	2,5	-2,1
4.2. Pozostałe zobowiązania	0,0	0,0	0,0
5. Zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej	0,6	0,2	-0,4
6. Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych	5,5	2,7	-2,8
7. Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych	3,3	5,0	1,7
8. Zobowiązania wobec MFW	2,4	2,2	-0,2
9. Pozycje w trakcie rozliczenia	0,0	0,0	0,0
10. Pozostałe pasywa	0,1	0,1	0,0
10.1. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	0,0	0,0	0,0
10.2. Rozliczenia międzyokresowe	0,1	0,1	0,0
10.3. Inne	0,0	0,0	0,0
11. Rezerwy na przyszłe zobowiązania	0,1	0,0	-0,1
12. Różnice z wyceny	5,8	7,1	1,3
12.1. Rachunek rewaluacyjny	0,7	0,6	-0,1
12.2. Różnice z wyceny kursowej aktywów, zobowiązań i instrumentów pozabilansowych w walutach obcych	4,4	6,0	1,6
12.3. Różnice z wyceny cenowej aktywów i pasywów	0,7	0,5	-0,2
13. Fundusze i rezerwy	7,3	5,1	-2,2
13.1. Fundusz statutowy	0,6	0,5	-0,1
13.2. Fundusz rezerwowy	0,0	0,1	0,1
13.3. Rezerwy	6,7	4,5	-2,2
14. Wynik finansowy	-3,0	-1,8	1,2
14.1. Wynik finansowy roku bieżącego	1,7	2,3	0,6
14.2. Strata z lat ubiegłych	-4,7	-4,1	0,6
PASYWA OGÓLEM	100,0	100,0	-

Porównanie udziału pasywów w sumie bilansowej NBP w 2009 r. i 2010 r. ilustruje poniższy wykres.

Wykres 6

Na koniec 2010 r. największą pozycję pasywów stanowiły **Zobowiązania w walucie krajowej**.

Zwiększenie udziału w strukturze pasywów dotyczyło następujących pozycji:

- zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej (pozycja 2) - o 7,8 p.p., z 32,2% do 40,0%,
- zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych (pozycja 7) - o 1,7 p.p., z 3,3% do 5,0%,
- różnice z wyceny (pozycja 12) - o 1,3 p.p., z 5,8% do 7,1%,
- wynik finansowy (pozycja 14) - o 1,2 p.p., z -3,0% do -1,8% (w 2010 r. NBP osiągnął zysk).

Udziały następujących pozycji w sumie bilansowej w 2010 r. **zmniejszyły** się w porównaniu z rokiem 2009:

- pieniądz w obiegu (pozycja 1) - o 4,2 p.p., z 41,1% do 36,9%,
- zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych (pozycja 6) - o 2,8 p.p., z 5,5% do 2,7%.

- fundusze i rezerwy (pozycja 13) - o 2,2 p.p., z 7,3% do 5,1%,
- zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej (pozycja 4) - o 2,1 p.p., z 4,6% do 2,5%,
- zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej (pozycja 5) - o 0,4 p.p., z 0,6% do 0,2%,
- zobowiązania wobec MFW (pozycja 8) - o 0,2 p.p., z 2,4% do 2,2%,
- rezerwy na przyszłe zobowiązania (pozycja 11) - o 0,1 p.p., z 0,1% do 0,0%.

Udziały pozostałych pozycji pasywów w sumie bilansowej w 2010 r. **nie zmieniły się** w porównaniu z rokiem 2009.

2.3.2.1. Pieniądz w obiegu

Tabela 22

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych			%
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
1. Pieniądz w obiegu	100 344 808,8	103 064 357,1	2 719 548,3	2,7

Stan pieniądza w obiegu na 31 grudnia 2010 r. wyniósł 103.064.357,1 tys. zł i w porównaniu z końcem 2009 r. zwiększył się o 2.719.548,3 tys. zł (2,7%). Średni poziom pieniądza w obiegu w ciągu 2010 r. wyniósł 101.164,5 mln zł.

(patrz pkt 1.2.1. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.2. Zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej

Tabela 23

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana		Struktura	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010		31.12.2009	31.12.2010
	w tys. złotych				%	
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100	(6)	(7)
2. Zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej z tytułu operacji polityki pieniężnej	78 536 967,1	111 703 477,5	33 166 510,4	42,2	100,0	100,0
2.1. Rachunki bieżące (w tym rachunki rezerw obowiązkowych)	36 223 474,3	36 562 970,1	339 495,8	0,9	46,1	32,7
2.2. Depozyty na koniec dnia	1 329 072,8	500 827,4	-828 245,4	-62,3	1,7	0,5
2.3. Depozyty o stałym oprocentowaniu	0,0	0,0	0,0	-	0,0	0,0
2.4. Inne operacje polityki pieniężnej	40 984 420,0	74 639 680,0	33 655 260,0	82,1	52,2	66,8

Pozycja obejmuje zobowiązania z tytułu operacji polityki pieniężnej, w tym głównie:

- salda na rachunkach bieżących banków krajowych (w tym na rachunkach rezerw obowiązkowych),
- zobowiązania z tytułu emisji bonów pieniężnych NBP (wykazywane w pozycji **inne operacje polityki pieniężnej**).

W 2010 r. emisja bonów pieniężnych NBP była głównym instrumentem w ramach operacji otwartego rynku, wykorzystywanym w celu kształtowania rynkowych stóp procentowych.

(patrz pkt 1.2.2. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.3. Pozostałe zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej

Tabela 24

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych			%
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
3. Pozostałe zobowiązania wobec krajowych pozostałych monetarnych instytucji finansowych w walucie krajowej	57 511,2	71 135,0	13 623,8	23,7

Pozycję stanowi głównie stan rozrachunków w krajowym systemie płatniczym KIR, który wynika z nierozliczonych przez KIR S.A. w dniu 31 grudnia 2010 r. zleceń płatniczych klientów NBP.

(patrz pkt 1.2.3. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.4. Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej

Tabela 25

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana		Struktura	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010		31.12.2009	31.12.2010
	w tys. złotych				%	
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100	(6)	(7)
4. Zobowiązania wobec innych rezydentów w walucie krajowej	11 131 978,4	6 961 633,8	-4 170 344,6	-37,5	100,0	100,0
4.1 Zobowiązania wobec sektora rządowego	11 114 582,7	6 938 331,2	-4 176 251,5	-37,6	99,8	99,7
4.2 Pozostałe zobowiązania	17 395,7	23 302,6	5 906,9	34,0	0,2	0,3

Na pozycję składają się przede wszystkim zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych (w tym państwowych funduszy celowych i funduszy ubezpieczeń społecznych). Zobowiązania te obejmują głównie rachunki bieżące, pomocnicze oraz rachunki lokat terminowych w walucie krajowej prowadzone przez NBP. W analizowanym okresie nastąpił spadek omawianej pozycji. Wynikał on głównie ze zmniejszenia stanu środków na rachunkach bieżących oraz rachunkach lokat terminowych budżetu państwa przy jednoczesnym wzroście stanu środków na jego rachunkach pomocniczych.

(patrz pkt 1.2.4. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.5. Zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej

Tabela 26

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych			%
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
5. Zobowiązania wobec nierezydentów w walucie krajowej	1 335 084,6	471 511,8	-863 572,8	-64,7

Pozycja obejmuje głównie środki na rachunkach bieżących międzynarodowych organizacji finansowych i niefinansowych oraz banków centralnych, dla których NBP prowadzi rachunki

bieżące w walucie krajowej. Spadek omawianej pozycji na koniec 2010 r. w porównaniu do roku ubiegłego wynikał głównie ze zmniejszenia stanu środków pieniężnych na rachunkach bieżących Komisji Europejskiej i Grupy Banku Światowego.

(patrz pkt 1.2.5. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.6. Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych

Tabela 27

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych		%	
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
6. Zobowiązania wobec rezydentów w walutach obcych	13 400 160,5	7 480 666,7	-5 919 493,8	-44,2

Pozycja dotyczy głównie środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bieżących w walutach obcych jednostek sektora rządowego. Spadek omawianej pozycji w analizowanym okresie wynikał głównie ze zmniejszenia środków na rachunkach bieżących budżetu państwa (w tym na rachunkach funduszy strukturalnych).

(patrz pkt 1.2.6. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.7. Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych

Tabela 28

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych		%	
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
7. Zobowiązania wobec nierezydentów w walutach obcych	8 145 431,9	13 982 819,8	5 837 387,9	71,7

Głównym składnikiem zobowiązań wobec nierezydentów w walutach obcych są lokaty terminowe w walutach obcych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych zawierane z zagranicznymi instytucjami finansowymi.

(patrz pkt 1.2.7. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.8. Zobowiązania wobec MFW**Tabela 29**

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych		%	
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
8. Zobowiązania wobec MFW	5 841 288,9	5 995 355,5	154 066,6	2,6

Pozycja zobowiązania wobec MFW obejmuje zobowiązania z tytułu alokacji SDR. Alokacja SDR została przeprowadzona w drugiej połowie 2009 r. Rzeczpospolita Polska w ramach tzw. alokacji ogólnej i specjalnej otrzymała łącznie 1.304.639,7 tys. SDR. Zwiększenie omawianej pozycji w ujęciu złotowym na koniec 2010 r. w porównaniu do roku poprzedniego wynika ze wzrostu poziomu naliczonych odsetek oraz zmian kursu średniego SDR.

(patrz pkt 1.2.8. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.9. Pozostałe pasywa**Tabela 30**

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana		Struktura	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010		31.12.2009	31.12.2010
	w tys. złotych		%		(6)	(7)
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100	(6)	(7)
10. Pozostałe pasywa	303 421,9	299 341,2	-4 080,7	-1,3	100,0	100,0
10.1. Różnice z wyceny instrumentów pozabilansowych	518,2	44 199,7	43 681,5	8 429,5	0,2	14,8
10.2. Rozliczenia międzyokresowe	218 237,9	204 510,8	-13 727,1	-6,3	71,9	68,3
10.3. Inne	84 665,8	50 630,7	-34 035,1	-40,2	27,9	16,9

Pozycja obejmuje głównie bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów i rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Niewielkie zmniejszenie pozostałych pasywów wynika przede wszystkim ze spadku zobowiązań z operacji finansowych w walucie krajowej, dotyczących głównie zakupu banknotów, metali szlachetnych (srebra) oraz monet (pozycja 10.3.) i biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów (pozycja 10.2.) przy jednoczesnym wzroście różnic z wyceny instrumentów pozabilansowych (pozycja 10.1.).

(patrz pkt 1.2.9. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.10. Rezerwy na przyszłe zobowiązania

Tabela 31

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych			%
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
11. Rezerwy na przyszłe zobowiązania	112 545,1	99 659,9	-12 885,2	-11,4

Głównym składnikiem omawianej pozycji pasywów są rezerwy na przyszłe zobowiązania wobec pracowników. Na dzień 31 grudnia 2010 r. obejmowały one w szczególności rezerwy na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, odpraw rentowych, nagród jubileuszowych oraz rezerwy na zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych. Zmniejszenie omawianej pozycji w 2010 r. wynika głównie z wykorzystania wspomnianych rezerw oraz wykorzystania i rozwiązania rezerwy na ustawowe odprawy pieniężne oraz rezerwy na dodatkowe świadczenia pieniężne dla pracowników zwalnianych w ramach optymalizacji zatrudnienia.

(patrz pkt 1.2.10. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.11. Różnice z wyceny

Tabela 32

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych			%
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
12. Różnice z wyceny	14 215 672,2	19 830 056,2	5 614 384,0	39,5

Głównym składnikiem powyższej pozycji są dodatnie różnice z wyceny kursowej aktywów, zobowiązań i instrumentów pozabilansowych w walutach obcych. Ponadto pozycja obejmuje rachunek rewaluacyjny złota oraz dodatnie różnice z wyceny cenowej dłużnych papierów wartościowych. Zwiększenie tej pozycji wynikało głównie ze wzrostu cen złota oraz deprecjacji złotego w stosunku do dolara australijskiego i dolara amerykańskiego (liczonych rok do roku).

(patrz pkt 1.2.11. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.12. Fundusze i rezerwy**Tabela 33**

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych			%
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
13. Fundusze i rezerwy	17 891 964,4	14 309 163,3	-3 582 801,1	-20,0

Pozycja obejmuje fundusz statutowy, fundusz rezerwowy oraz rezerwę na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych, utworzoną zgodnie z uchwałą nr 12/2010. Spadek omawianej pozycji w analizowanym okresie wynikał z aktualizacji wysokości rezerwy w kwocie 3.791.078,8 tys. zł przy jednoczesnym zwiększeniu funduszu rezerwowego w wyniku dokonania odpisu z zysku za 2009 r. w kwocie 208.277,7 tys. zł.

(patrz pkt 1.2.12. części *Dane szczegółowe*)

2.3.2.13. Wynik finansowy**Tabela 34**

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana		Struktura	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010		31.12.2009	31.12.2010
	w tys. złotych			%		(6)
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100	(6)	(7)
14. Wynik finansowy	-7 292 357,3	-4 928 793,0	2 363 564,3	-32,4	100,0	100,0
14.1. Wynik finansowy roku bieżącego	4 165 554,4	6 529 118,7	2 363 564,3	56,7	-57,1	-132,5
14.2. Strata z lat ubiegłych	-11 457 911,7	-11 457 911,7	0,0	0,0	157,1	232,5

Na pozycję składa się niepokryta strata z lat ubiegłych w wysokości 11.457.911,7 tys. zł oraz wynik finansowy roku bieżącego w kwocie 6.529.118,7 tys. zł.

(patrz pkt 1.2.13. części *Dane szczegółowe*)

2.3.3. Pozycje pozabilansowe

Najważniejszym składnikiem pozycji pozabilansowych są należności i zobowiązania, w walutach obcych i w walucie krajowej.

Tabela 35

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych			%
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
Pozycje pozabilansowe				
Należności i zobowiązania wynikające z transakcji bieżących i transakcji terminowych				
1. Należności w walutach obcych wynikające z transakcji bieżących i transakcji terminowych	45 268,0	1 220 969,7	1 175 701,7	2 597,2
2. Zobowiązania w walutach obcych wynikające z transakcji bieżących i transakcji terminowych	44 122,9	1 813 568,1	1 769 445,2	4 010,3
3. Należności w walucie krajowej wynikające z transakcji bieżących i transakcji terminowych	0,0	595 560,0	595 560,0	-
4. Zobowiązania w walucie krajowej wynikające z transakcji bieżących i transakcji terminowych	1 145,1	2 961,6	1 816,5	158,6

Salda na dzień 31 grudnia 2009 r. i 31 grudnia 2010 r. dotyczyły wyłącznie transakcji bieżących.¹¹ Wzrost wartości poszczególnych pozycji wynika z zawartych przez NBP pod koniec roku transakcji bieżących w ramach zarządzania rezerwami walutowymi oraz z klientami Banku.

(patrz pkt 1.3.1. części *Dane szczegółowe*)

Ponadto, w ewidencji pozabilansowej ujmowana jest wartość otrzymanych przez NBP zabezpieczeń (na 31 grudnia 2010 r. nie wystąpiły pozycje pozabilansowe dotyczące zabezpieczeń udzielonych), kwota dochodzonych przez NBP należności warunkowych oraz przyjęte do inkasa wartości dewizowe.

(patrz pkt 1.3.2 części *Dane szczegółowe*)

¹¹ W trakcie roku obrotowego NBP zawierał również transakcje terminowe walutowe (forward), które rozliczono przed dniem bilansowym.

Tabela 36

Wyszczególnienie	Stan na:		Zmiana	
	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2009 - 31.12.2010	
	w tys. złotych			%
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
Pozostałe pozycje w ewidencji pozabilansowej				
1. Zabezpieczenia otrzymane	15 785,6	18 413,3	2 627,7	16,6
2. Należności warunkowe	269,0	271,2	2,2	0,8
3. Wartości dewizowe przyjęte do inkasa	0,3	0,0	-0,3	-100,0

Odsetki od Banku Handlowo-Kredytowego S.A. w likwidacji naliczone po dniu postawienia banku w stan likwidacji (od dnia 1 kwietnia 1992 r.) wynoszą 1.183.103,7 tys. zł i ich stan nie zmienił się w porównaniu z poprzednim okresem sprawozdawczym (patrz pkt 1.1.6.5. części *Dane szczegółowe*).

2.4. Zmiany w pozycjach rachunku zysków i strat NBP

Podstawowymi elementami wyniku finansowego NBP są:

- wynik z działalności inwestycyjnej rezerwami walutowymi, na który wpływ mają:
  - poziom rezerw walutowych (w 2010 r. NBP odnotował w ujęciu średniorocznym 34,0% wzrost poziomu rezerw walutowych generujących przychody i koszty z 42.925,4 mln EUR do 57.501,7 mln EUR, to jest o 14.576,3 mln EUR),
  - struktura inwestycyjna i walutowa rezerw walutowych, zależna od benchmarku strategicznego i polityki inwestycyjnej,
  - zmiany oprocentowania i cen instrumentów inwestycyjnych,
  - zmiany kursów walutowych,
- wynik z prowadzonej przez NBP polityki pieniężnej, obejmujący głównie koszty emisji bonów pieniężnych. Ponadto, w 2010 r. NBP przeprowadzał operacje dostrajające typu repo (patrz pkt 2.3.1.4. części *Dane ogólne*),
- koszty działania NBP, które kształtują przede wszystkim koszty wynagrodzeń pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia, koszty administracyjne oraz koszty emisji znaków pieniężnych.

Tabela 37

Wyszczególnienie (1)	Dane za rok:		Zmiana	
	2009	2010		
	w tys. złotych		%	
(1)	(2)	(3)	(4)=(3)-(2)	(5)=(4)/(2)*100
Wynik finansowy	4 165 554,4	6 529 118,7	2 363 564,3	56,7
1. Wynik z tytułu odsetek, dyskonta, premii	2 989 740,8	517 233,1	-2 472 507,7	-82,7
1.1. Przychody z tytułu odsetek, dyskonta, premii	6 675 900,8	6 197 387,4	-478 513,4	-7,2
1.2. Koszty z tytułu odsetek, dyskonta, premii	3 686 160,0	5 680 154,3	1 993 994,3	54,1
2. Wynik z operacji finansowych	2 321 140,5	6 982 656,6	4 661 516,1	200,8
2.1. Przychody z operacji finansowych	18 117 051,9	6 772 009,6	-11 345 042,3	-62,6
2.2. Koszty operacji finansowych	980 316,8	2 114 850,7	1 134 533,9	115,7
2.3. Koszty niezrealizowane	563 281,0	1 465 581,1	902 300,1	160,2
2.4. Przychody z tytułu rozwiązania rezerw na ryzyko i odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	16,7	3 791 078,8	3 791 062,1	22 700 970,7
2.5. Koszty z tytułu utworzenia rezerw na ryzyko i odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych	14 252 330,3	0,0	-14 252 330,3	-100,0
3. Wynik z tytułu opłat i prowizji	-127 532,9	-65 062,2	62 470,7	-49,0
4. Przychody z tytułu akcji i udziałów	12 309,9	27 853,2	15 543,3	126,3
5. Pozostałe przychody	204 996,5	151 589,9	-53 406,6	-26,1
6. Koszty wynagrodzeń pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia	413 695,3	411 819,5	-1 875,8	-0,5
7. Koszty administracyjne	266 530,3	256 691,7	-9 838,6	-3,7
8. Koszty amortyzacji	88 575,2	81 312,3	-7 262,9	-8,2
9. Koszty emisji znaków pieniężnych	429 360,9	308 249,2	-121 111,7	-28,2
10. Pozostałe koszty	36 938,7	27 079,2	-9 859,5	-26,7

W 2010 r. NBP osiągnął zysk w wysokości 6.529.118,7 tys. zł. Był on głównie rezultatem dodatniego wyniku z operacji finansowych, a w szczególności zrealizowanych przez NBP przychodów z transakcji rezerwami dewizowymi (dodatnie zrealizowane różnice kursowe i cenowe) oraz przychodów z tytułu rozwiązania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych.

Wynik z tytułu odsetek, dyskonta i premii za 2010 r. wyniósł 517.233,1 tys. zł i uległ zmniejszeniu o 2.472.507,7 tys. zł (82,7%) w porównaniu do roku 2009. Było to rezultatem wzrostu kosztów o 1.993.994,3 tys. zł (54,1%), któremu towarzyszył spadek przychodów o 478.513,4 tys. zł (7,2%).

Na wzrost **kosztów z tytułu odsetek, dyskonta i premii** wpłynęło głównie zwiększenie kosztów związanych z papierami wartościowymi (łącznie o 2.100.576,5 tys. zł, to jest o 81,5%), zarówno emitowanymi przez NBP, jak i utrzymywanymi w zasobie, to jest:

- wzrost o 1.480.973,7 tys. zł (125,5%) kosztów dyskonta od bonów pieniężnych NBP, wynikający ze wzrostu emisji bonów pieniężnych NBP w ramach operacji otwartego rynku, absorbujących nadpłynność sektora bankowego,
- wzrost o 645.596,1 tys. zł (47,1%) kosztów premii od zagranicznych papierów wartościowych, głównie na skutek wyższego udziału papierów wartościowych rozliczanych z premią w zasobie oprocentowanych papierów wartościowych nabywanych przez NBP w warunkach wzrostu poziomu rezerw walutowych oraz spadku rentowności papierów wartościowych.

Jednocześnie w 2010 r. nastąpiło zmniejszenie o 91.456,6 tys. zł (8,5%) kosztów z tytułu odsetek od rachunków prowadzonych przez NBP. Na kwotę tę wpływ miały:

- niższe koszty odsetek od rachunków prowadzonych w walucie krajowej - spadek o 132.233,7 tys. zł (13,5%), głównie w wyniku niższego oprocentowania środków utrzymywanych na tych rachunkach, przede wszystkim na rachunkach rezerwy obowiązkowej,
- wyższe koszty odsetek od rachunków prowadzonych w walutach obcych - wzrost o 40.777,1 tys. zł (41,9%), co było przede wszystkim rezultatem wyższego zaangażowania kwotowego w jednoczesne transakcje z otrzymanym i udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych w walutach obcych, przy jednoczesnym obniżeniu kosztów odsetkowych od lokat terminowych oraz rachunków bieżących i pomocniczych prowadzonych w walutach obcych.

Zmniejszenie **przychodów z tytułu odsetek, dyskonta i premii** stanowiło głównie efekt:

- a) zmniejszenia o 303.580,7 tys. zł (5,3%) przychodów z tytułu odsetek i dyskonta od zagranicznych papierów wartościowych, które głównie było wynikiem spadku średniej stopy zwrotu dla niektórych portfeli dłużnych papierów wartościowych w walutach obcych utrzymywanych przez NBP oraz spadku średniorocznych kursów złotego do walut obcych (patrz Tabela 11),
- b) obniżenia o 143.620,7 tys. zł (18,3%) przychodów od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych, na które złożyły się głównie:
  - spadek o 316.260,6 tys. zł (61,7%) przychodów z lokat (pożyczek udzielonych) z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych w walucie krajowej (patrz pkt 2.3.1.4. części *Dane ogólne*),

- wzrost o 109.611,4 tys. zł (58,9%) przychodów z odsetek od lokat terminowych, na co wpłynęło zwiększenie średniorocznego oprocentowania transakcji lokacyjnych, przy wzroście poziomu rezerw walutowych,
- wzrost o 67.597,6 tys. zł (99,8%) przychodów z lokat (pożyczek udzielonych) z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu papierów wartościowych w walutach obcych, przede wszystkim w związku z wyższym zaangażowaniem w jednoczesne transakcje z otrzymanym i udzielonym przyrzeczeniem odkupu dłużnych papierów wartościowych oraz wzrostem średniej stopy zwrotu z lokat denominowanych w AUD.

(patrz pkt 2.1.1. - 2.1.4. oraz 2.1.5. - 2.1.7. części *Dane szczegółowe*)

Wynik z operacji finansowych za 2010 r. wyniósł 6.982.656,6 tys. zł i był wyższy o 4.661.516,1 tys. zł (200,8%) w porównaniu do poprzedniego roku. Na jego wartość wpływ miały głównie:

- dodatni wynik ze zrealizowanych różnic kursowych i cenowych w wysokości 4.657.152,7 tys. zł, niższy o 12.479.582,4 tys. zł w porównaniu do roku 2009,
- koszty niezrealizowane w wysokości 1.465.581,1 tys. zł (w tym koszty niezrealizowane z wyceny kursowej aktywów i zobowiązań w walutach obcych - 990.173,8 tys. zł i koszty niezrealizowane z wyceny cenowej - 475.407,3 tys. zł), wyższe o 902.300,1 tys. zł w porównaniu do roku 2009,
- przychody z tytułu aktualizacji wysokości rezerwy na ryzyko kursowe w kwocie 3.791.078,8 tys. zł (w 2009 r. NBP poniósł koszty z tytułu utworzenia rezerwy na ryzyko kursowe w kwocie 14.252.330,3 tys. zł).

(patrz pkt 2.2. części *Dane szczegółowe*)

W 2010 r. NBP poniósł **stratę z tytułu opłat i prowizji** w wysokości 65.062,2 tys. zł, niższej o 62.470,7 tys. zł (49,0%) w porównaniu do roku poprzedniego. Zmniejszenie straty związane było głównie z niższymi kosztami przypadającymi na 2010 r., poniesionymi przez NBP z tytułu opłaty za Elastyczną Linie Kredytową, przyznaną Rzeczypospolitej Polskiej przez MFW w 2009 r.

(patrz pkt 2.3. części *Dane szczegółowe*)

Przychody z tytułu akcji i udziałów za 2010 r. wyniosły 27.853,2 tys. zł i były wyższe o 15.543,3 tys. zł (126,3%) w porównaniu do poprzedniego roku. Zmiana wynikała głównie ze wzrostu wpływów z tytułu dywidendy od posiadanych przez NBP akcji Banku Rozrachunków Międzynarodowych w Bazylei.

(patrz pkt 2.4. części *Dane szczegółowe*)

Pozostałe przychody ukształtowały się na poziomie 151.589,9 tys. zł niższym o 53.406,6 tys. zł (26,1%) od przychodów w 2009 r. Źródłem tego spadku było głównie obniżenie przychodów ze sprzedaży banknotów i monet kolekcjonerskich.

(patrz pkt 2.5. części *Dane szczegółowe*)

Koszty wynagrodzeń pracowników wraz z narzutami na wynagrodzenia za 2010 r. wyniosły 411.819,5 tys. zł i były niższe o 1.875,8 tys. zł (0,5%) w porównaniu do poprzedniego roku. Na zmianę wpływ miał przede wszystkim spadek kosztów utworzenia rezerw na przyszłe zobowiązania wobec pracowników (z tytułu nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych oraz niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych), któremu towarzyszył wzrost kosztów wynagrodzeń osobowych, zgodnie z przyjętą polityką kadrowo-płacową.

(patrz pkt 2.6. części *Dane szczegółowe*)

Koszty administracyjne za 2010 r. wyniosły 256.691,7 tys. zł i były niższe o 9.838,6 tys. zł (3,7%) w porównaniu do poprzedniego roku. Zmiana spowodowana była przede wszystkim spadkiem kosztów świadczeń na rzecz pracowników, kosztów usług obcych, kosztów podróży służbowych oraz kosztów związanych z działalnością edukacyjną.

(patrz pkt 2.7. części *Dane szczegółowe*)

Koszty amortyzacji za 2010 r. wyniosły 81.312,3 tys. zł i były niższe w stosunku do poprzedniego roku o 7.262,9 tys. zł (8,2%). Spadek kosztów dotyczył zarówno amortyzacji środków trwałych, jak też wartości niematerialnych i prawnych.

(patrz pkt 2.8. części *Dane szczegółowe*)

Koszty emisji znaków pieniężnych za 2010 r. wyniosły 308.249,2 tys. zł i były niższe w stosunku do poprzedniego roku o 121.111,7 tys. zł (28,2%). Spadek kosztów był związany ze zmniejszeniem przez NBP zamówień na dostawę znaków pieniężnych, co było z kolei

rezultatem prognozy mniejszego przyrostu pieniądza gotówkowego w obiegu oraz racjonalizacji posiadanych zapasów banknotów i monet.

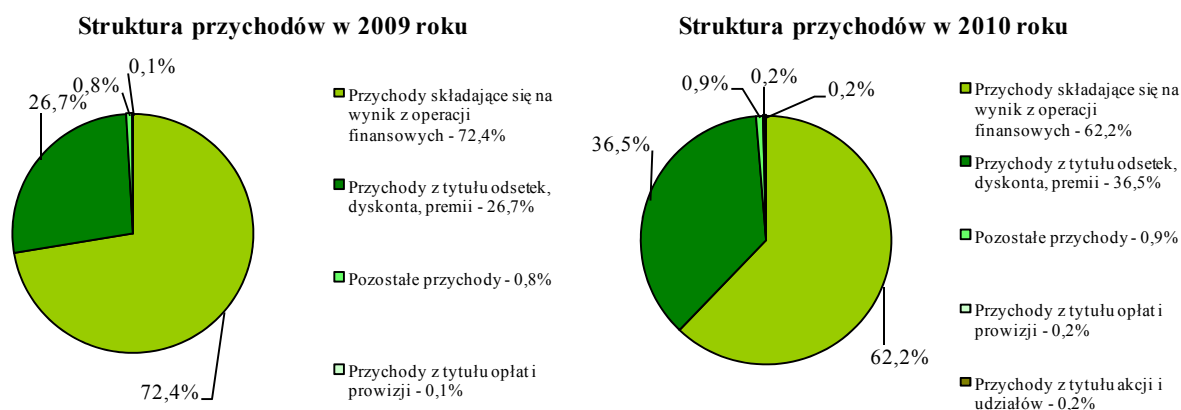
(patrz pkt 2.9. części *Dane szczegółowe*)

Pozostałe koszty za okres 2010 r. wyniosły 27.079,2 tys. zł i były niższe o 9.859,5 tys. zł (26,7%) w porównaniu do poprzedniego roku. Spadek kosztów był związany przede wszystkim z obniżeniem pozostałych kosztów operacyjnych, a w szczególności zaliczanej w ciężar kosztów - w momencie sprzedaży - wartości nominalnej monet i banknotów kolekcjonerskich przy jednoczesnym wzroście kosztów odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów.

(patrz pkt 2.10. części *Dane szczegółowe*)

Zmiany **struktury przychodów NBP** w 2009 i 2010 r. prezentują poniższe wykresy:

Wykres 7

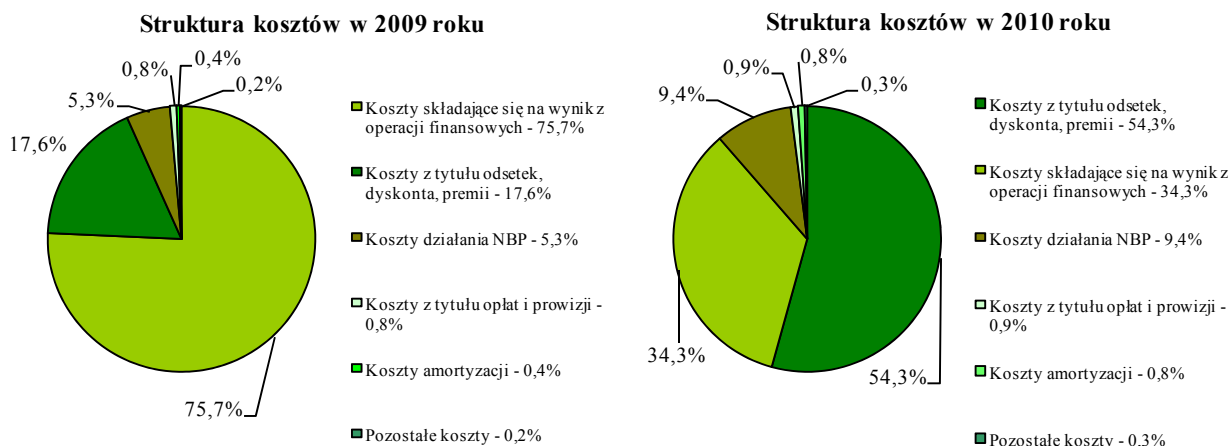

Zarówno w 2009 r. jak i w 2010 r. największy udział w przychodach stanowiły przychody składające się na wynik z operacji finansowych oraz przychody z tytułu odsetek, dyskonta i premii, które łącznie stanowiły odpowiednio 99,1% oraz 98,7% przychodów ogółem. Spadkowi udziału przychodów z operacji finansowych w 2010 r. o 10,2 p.p. w porównaniu do roku ubiegłego (z poziomu 72,4% w 2009 r. do 62,2% w 2010 r.) towarzyszył wzrost udziału przychodów z tytułu odsetek, dyskonta i premii o 9,8 p.p. (z poziomu 26,7% w 2009 r. do 36,5% w 2010 r.). Zmiana ta była związana z przychodami z dodatnich zrealizowanych różnic kursowych, które w 2010 r. były niższe od odnotowanych w 2009 r.

oraz aktualizacją kwoty rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w 2010 r., która skutkowała powstaniem przychodów.

Zmiany **struktury kosztów NBP** w 2009 i 2010 r. prezentują następujące wykresy:

Wykres 8

W zakresie struktury kosztów zasadnicza zmiana dotyczyła spadku udziału kosztów składających się na wynik z operacji finansowych o 41,4 p.p. (z 75,7% w 2009 r. do 34,3% w 2010 r.). Jednocześnie nastąpił wzrost udziału kosztów z tytułu odsetek, dyskonta i premii o 36,7 p.p. (z 17,6% w 2009 r. do 54,3% w 2010 r.) oraz kosztów działania NBP o 4,1 p.p. (z 5,3% w 2009 r. do 9,4% w 2010 r.). Zmiana struktury kosztów była związana przede wszystkim z kosztami utworzenia rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych.

Dyrektor Departamentu
Operacyjno-Rachunkowego

Zarząd
Narodowego Banku Polskiego

Warszawa, dnia .....